

ZAKOPANE^{PL}

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW MIASTA 1/2024 (22) | STYCZEŃ-MARZEC

ISSN 2543-7119

ŻYCZENIA
świąteczne

AKTUALNOŚCI

**INFORMACJA
Z DZIAŁALNOŚCI**
Miasta Zakopane
2014-2024

PODZIĘKOWANIA

ZAKOPANE

Spis TREŚCI

ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE	1
AKTUALNOŚCI	2
INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI MIASTA ZAKOPANE 2014–2024	5
PODZIĘKOWANIA	69

ZAKOPANE

WYDAWCA:

Urząd Miasta Zakopane,
ul. Kościuszki 13, 34-500
Zakopane, tel. 18 20 20 449/452

PROJEKT I DTP:

Justyna Kramarz, Szymon Bolek – Studio Grafpa, www.grafpa.pl

AUTORZY ZDJĘĆ:

Archiwum Miasta Zakopane, Archiwum Jednostek Miasta Zakopane,
Muzeum Tatrzańskie – M. Wysocki, Paweł Murzyn

Drodzy Mieszkańcy.

Zbliżają się Święta Wielkanocne. Czas odrodzenia i nowego początku. Czas nadziei, umocnienia w wierze, zwycięstwa miłości, bogatej symboliki i głębokich znaczeń. Zwycięstwa dobra nad złem, życia nad śmiercią, nadziei nad lękiem. Święto Wielkiej Nocy to czas otuchy, czas odradzania się wiary w siłę Chrystusa i w siłę człowieka. Czas szczególnej życzliwości i dzielenia się dobrymi myślami.

W ten czas radosny pragniemy złożyć Państwu życzenia tak ciepłe jak tchnienie wiosny.

Ciemne, niezwykle dni Wielkiego Tygodnia wypełnione zadumą, sobotnią ciszą i wyczekiwaniem znów zakończą się jasnością i radością, a my bądźmy świadkami tego wielkanocnego poranka i postaćami paschalnej nadziei.

Z wyrazami szacunku i sympatii

JAN GLUC

Przewodniczący Rady Miasta Zakopane
wraz z Radnymi

LESZEK DORULA

Burmistrz Miasta Zakopane z Zastępcami
i Pracownikami Urzędu Miasta Zakopane

Wesołego Alleluja!

AKTUALNOŚCI

APEL PAMIĘCI W 130. ROCZNICĘ URODZIN GEN. BRYG. MIECZYŚŁAWA BORUTY – SPIECHOWICZA

29 lutego 2024 roku przy Kwaterze Legionowej na Nowym Cmentarzu odbył się uroczysty Apel Pamięci poświęcony 130. rocznicy urodzin gen. bryg. Mieczysława Boruty – Spiechowicza, patrona 21. Brygady Strzelców Podhalańskich.

Apel rozpoczął się od wspomnień i refleksji na temat życia i dokonań gen. Mieczysława Boruty – Spiechowicza, wybitnego wojskowego, wielkiego patrioty, bohatera trzech wojen, zasłużonego dla naszej Ojczyzny i Zakopanego. Zgodnie z wojskowym ceremoniałem odczytano Apel Poległych, po którym oddana została salwa honorowa. Zwieńczeniem uroczystości było złożenie wiązanek.

Wydarzenie odbyło się z udziałem wojskowej asysty honorowej 21. Brygady Strzelców Podhalańskich,

a także władz samorządowych, przedstawicieli ze świata polityki i kultury, duchownych oraz uczniów zakopiańskich szkół. W uroczystości udział wzięli między innymi Starosta Tatrzański Piotr Bąk, Zastępca Burmistrza Miasta Zakopane Tomasz Filar, Sekretarz Miasta Grzegorz Cisło oraz Poseł Andrzej Gut-Mostowy.

BUDOWA MURU OPOROWEGO NA PRAWYM BRZEGU POTOKU OLCZYSKIEGO

Burmistrz Miasta Zakopane początkiem lutego podpisał umowę na „Budowę muru oporowego na prawym brzegu Potoku Olczyńskiego w Zakopanem”. Jest to pierwszy etap prac związanych z przebudową remizy Ochotniczej Straży Pożarnej na Olczy.

Etap ten ma zabezpieczyć brzeg potoku i będzie stanowić późniejszy element całości przebudowy. Koszt prac to 416 970,00 zł.

JUBILEUSZOWY ŚLALOM MARATON ZAKOPANE Z UDZIAŁEM PREZYDENTA ANDRZEJA DUDY

X edycja „12H Ślalom Maraton Zakopane” odbyła się 25 lutego na Kasprowym Wierchu. Kapitanem drużyny, jak co roku, był Prezydent RP Andrzej Duda. Podczas ceremonii otwarcia oraz wręczenia nagród najlepszym zawodnikom Zakopane reprezentowała zastępca burmistrza Agnieszka Nowak-Gąsienica.

To ogromny zaszczyt i przyjemność dla mnie, że po raz kolejny mogłem objąć ten Ślalom Maraton prezydenckim patronatem. Ogromnie dziękuję za jego zorganizowanie. Tak się w tym roku poskładało i aura też tak spowodowała, że odbywa się on wyjątkowo na świętej górze polskich narciarzy, na Kasprowym Wierchu, na jednym z najtrudniejszych stoków w Polsce, więc wyzwanie jest wielkie – mówił Prezydent, otwierając zawody.

KOLEJNA DOTACJA DLA NASZEGO MIASTA

Zastępca Burmistrza Miasta Zakopane Agnieszka Nowak Gąsienica w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego podpisała 27 lutego aneks do umów dotyczących ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020.

Dofinansowanie zostało przyznane na budowę zintegrowanego centrum komunikacji kolejowej i autobusowej w naszym mieście i usprawnienie transportu między Dworcem PKP a Kuźnicami wraz ze stworzeniem zintegrowanego centrum przesiadkowego przy Dolnej Stacji Kolejki Linowej na Kasprowym Wierchu.

MIASTO ZAKOPANE NAGRODZONE W KONKURSIE „MOC MAŁOPOLSKI. NAJLEPSZE INWESTYCJE SAMORZĄDOWE 2018–2023”.

Podczas uroczystej gali Burmistrz Zakopanego Leszek Doruła odebrał nagrodę w konkursie „Moc Małopolski. Najlepsze Inwestycje Samorządowe 2018–2023”. To duże wyróżnienie i promocja inwestycji, które zostały przeprowadzone i oddane do użytku w latach 2018–2023.

Celem tego konkursu jest uznanie dla przeprowadzonych inwestycji na terenie Małopolski przy jednoczesnym współfinansowaniu z budżetu Województwa Małopolskiego, w tym z funduszy UE, ukończone i oddane do użytku w latach 2018–2023.

MODERNIZACJA DROGI UL. ANTAŁÓWKA BOCZNA

5 lutego 2024 r. rozpoczęły się roboty budowlane związane z modernizacją drogi ul. Antałówka Boczna. Zakres robót obejmuje budowę odwodnienia drogi oraz wykonanie podbudowy i nawierzchni asfaltowych, a także remont sieci wodociągowej.

ZNAMY ZIMOWE GWIAZDY TRAVELIST 2024. WŚRÓD GÓRSKICH MIEJSCOWOŚCI KRÓLUJE ZAKOPANE

Miejscowość w górach, miejscowość nad morzem, najlepszy ośrodek narciarski i najlepsza atrakcja sezonu – znamy zwycięzców Zimowych Gwiazd Travelist 2024!

WŚRÓD GÓRSKICH MIEJSCOWOŚCI KRÓLUJE ZAKOPANE

Choć walka o pierwsze miejsce trwała do samego końca, to ostatecznie król zimy mógł być tylko jeden. Na pierwszym stopniu podium wśród miejscowości górskich znalazło się Zakopane. Teraz to już nie tylko zimowa stolica Polski, ale i prawdziwa gwiazda. Zakopane co roku przyciąga rzesze turystów spragnionych „prawdziwej” zimy. Prawdziwej, czyli pełnej białego puchu, smakującej oscypkiem i kwaśnicą, w otoczeniu śnieżnych szczytów i przy akompaniamencie góralskiej muzyki. Dodatkowo na popularność tego podhalańskiego miasteczka wpływają położone w okolicy ośrodki narciarskie, zawody w skokach narciarskich czy słynna impreza sylwestrowa.

OTWARCIE BUDYNKU MUZEUM PALACE

8 marca miało miejsce uroczyste otwarcie Muzeum Palace – oddziału Muzeum Tatrzańskiego, mieszczącego się w dawnej siedzibie Gestapo przy ul. Chałubińskiego 7 w Zakopanem.

Na uroczystości otwarcia budynku Muzeum Palace zebrali się parlamentarzyści, przedstawiciele władz samorządowych, duchownych oraz licznych instytucji i stowarzyszeń. Zakopane reprezentowali Burmistrz Leszek Doruła oraz jego Zastępcy Agnieszka Nowak-Gąsienica i Tomasz Filar.

Wydarzenie rozpoczęło się uroczystą Mszą św. w kościele Św. Krzyża w Zakopanem, po czym uczestnicy przemaszzerowali do budynku Palace. Przybyłych gości powitał dyrektor Muzeum Tatrzańskiego Michał Murzyn. Poruszającym momentem wydarzenia były wspomnienia

z wojny, którymi podzielili się Barbara Grochołska Kurkowiak, Stefania Hajdukiewicz i Józef Pitoń. Przypomniano także o trudzie i zaangażowaniu wielu osób, które najpierw doprowadziły do wykupienia przez Miasto budynku Palace z rąk prywatnych, a następnie utworzenia muzeum. Podkreślano także znaczenie tego wyjątkowego miejsca dla historii i pamięci narodowej.

Szczególnym momentem wydarzenia było przekazanie na ręce dyrektora Muzeum Tatrzańskiego Michała Murzyna kluczy oraz księgi więźniów, które wręczyli Burmistrz Leszek Doruła oraz jego Zastępcy Agnieszka Nowak-Gąsienica i Tomasz Filar.

Na zakończenie odczytano Apel Poległych oraz oddano salwę honorową. Zwieńczeniem uroczystości było złożenie kwiatów i uroczyste przecięcie wstęgi oraz poświęcenie budynku.

JUŻ NIEDŁUGO ROZPOCZĘCIE PRAC BUDOWLANYCH NOWEGO POŁĄCZENIA DROGOWEGO

W ramach strategicznych działań zapisanych w kluczowych dokumentach Miasta Zakopane rozstrzygnięto postępowania przetargowe i podpisano dwie umowy na prace budowlane przy drogach publicznych. Prace dotyczą stworzenia nowego połączenia drogowego pomiędzy nowopowstałym rondem na drodze krajowej DK nr 47 (rejon Spyrkówki) a Centrum Komunikacyjnym. Realizacja połączenia zakłada uspokojenie i ograniczenie ruchu kołowego na ulicach Kasprowicza, Chramcówki i Szymony, co z pewnością przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców tych ulic. W ramach działania „Rozbudowa drogi gminnej klasy D nr K 420270 – ul. Szymony Boczne w miejscowości Zakopane”, zostanie przebudowana droga Szymony Boczne, wzdłuż której zostanie wybudowany chodnik, pobocza, nowa jezdnia oraz nowe oświetlenie uliczne. W ramach drugiego zamierzenia inwestycyjnego „Budowa drogi gminnej klasy D pomiędzy ulicą Chyców Potok a Szymony Boczne” powstanie nowa droga, która połączy się z ulicą Chyców Potok i istniejącą drogą będzie prowadziła do Centrum Komunikacyjnego. W starostwie powiatowym w Zakopanem znajduje się dokumentacja projektowa do wydania decyzji pozwolenia na budowę na trzeci ostatni odcinek drogi, która bezpośrednio połączy się z budowanym rondem na DK 47. Prace rozpoczną się w kwietniu. ■

INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI MIASTA ZAKOPANE

2014–2024

SPIS TREŚCI

Jak zmieniało się Zakopane? 2014–2024

Szanowni Państwo,

to dla mnie wyjątkowe sprawozdanie, które zawiera podsumowanie najważniejszych inwestycji i przedsięwzięć z dwóch kadencji. Zamykam nim 9 i pół roku mojej pracy na stanowisku Burmistrza Miasta Zakopane. Było to czas ciężkiej pracy, wielu wyzwań, trudnych decyzji, ale także bardzo dobrej współpracy z moimi Zastępcami, Naczelnikami, Pracownikami Urzędu Miasta, Radnymi i Mieszkańcami. To wszystko zaowocowało widocznym rozwojem miasta w wielu dziedzinach. Dziś to dla mnie ogromna satysfakcja, że mogłem się do tego przyczynić. Były to lata, które zwińczyły moją pracę samorządową rozpoczętą w 2002 r. jako radny, przewodniczący komisji ekonomiki, a następnie wiceprzewodniczący Rady Miasta.

W 2014 r., kiedy wystartowałem w wyborach na Burmistrza, miałem już duże doświadczenie i byłem przygotowany do tej funkcji, znając potrzeby i oczekiwania mieszkańców. Czułem także ogromne wsparcie i zaufanie wyborców. To zmotywowało mnie do podjęcia tematów, które były trudne do realizacji i zaniechane przez poprzednie władze. Udało mi się także dobrać odpowiedni zespół ludzi, który bardzo wspierał mnie w tych działaniach. Byli to zwłaszcza moi zastępcy – Agnieszka Nowak-Gąsienica oraz Wiktor Łukaszczyk w pierwszej kadencji i Tomasz Filar w drugiej kadencji. Poszedłem inną drogą niż dotychczasowi burmistrzowie, powołując na te stanowiska ludzi niezwiązanych z żadnym komitetem wyborczym. Patrzyłem jedynie na ich kompetencje i chęć współpracy ze mną dla dobra Zakopanego. Takie same kryteria miałem względem osób kierujących wszystkimi miejskimi instytucjami i spółkami. Wspólnie udało nam się przezwyciężyć wiele problemów i zrealizować wiele planów, nawet tych wykraczających poza wyborcze obietnice.

Były też sprawy, które mimo naszych wielkich starań i wysiłków, nie zakończyły się sukcesem. Tak stało się z otwarciem stoku na Gubałówce, które nadal pozostaje tematem niezwykle trudnym. Cały czas mam jednak nadzieję, że kiedyś nastąpi oczekiwany przez wszystkich przełom. Zrobiłem jednak wszystko, co było w mocy samorządu, by wspierać rozwój narciarstwa – m.in. uchwalone zostały Plany Zagospodarowania Przestrzennego Harenda i Nosal, wydana decyzja środowiskowa.

Priorytetami było dla mnie utworzenie nowoczesnej i ekologicznej komunikacji miejskiej, zadbanie o jakość powietrza, zwłaszcza poprzez program wymiany 800 pieców węglowych oraz rozbudowę sieci gazowej i geotermalnej, a także kompleksowe odnowienie dworca kolejowego wraz z budową Centrum Komunikacyjnego i parkingu wielopoziomowego oraz przebudowa placu w Kuźnicach. Te przedsięwzięcia uważam za największe sukcesy moich dwóch kadencji, tak samo jak komunalizację spółki Polskie Tatry wartej w 2016 r. ok. 200 ml złotych, a obecnie już blisko 500 ml złotych, czy też wprowadzenie Zakopiańskiej Karty Mieszkańca, upoważniającej do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską.

Zrealizowanych inwestycji ważnych dla miasta i jego mieszkańców było znacznie więcej. Wymienić trzeba jeszcze kompleksową rewitalizację Równi Krupowej, modernizację zabytkowej willi Czerwony Dwór, budowę pierwszego budynku komunalnego przy ul. Kamieniec, budowę nowych rond, modernizację i remonty dróg, które objęły prawie całe miasto, rozpoczętą budowę stadionu przy ul. Orkana oraz Centrum Wsparcia Rodzin w Chorobie NASZ DOM przy ul. Kościelnej, rozbudowę oczyszczalni ścieków Łęgi, inwestycje w budynkach oświatowych, nowe obiekty sportowe i rekreacyjne, czy też rekultywację terenów zielonych.

Dzięki bardzo dobrej współpracy z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad udało się także podjąć wiele tematów komunikacyjnych związanych z dojazdem do naszego miasta, takich jak koncepcja przebudowy „zakopianki” na odcinku od

Szaflar do Zakopanego, obwodnicy Zakopanego, budowa ronda na Spyrkówce oraz dwóch kolejnych na Ustupie, a także parkingu zaporowego na Spyrkówce. Gdy te przedsięwzięcia zostaną zakończone, miasto będzie w pełni przygotowane pod względem komunikacyjnym, zarówno dla mieszkańców, jak i turystów.

Kolejnym polem owocnej współpracy był ważny dla Zakopanego rozwój infrastruktury sportowej – przebudowa kompleksu skoczni, tras do narciarstwa biegowego oraz budowa hali lodowej. Dzięki współpracy na szczeblu rządowym i samorządowym, te inwestycje realizowane przez COS OPO Zakopane były podejmowane i realizowane w bardzo dobrym klimacie. W takim samym klimacie organizowane były także zawody sportowe rangi krajowej i międzynarodowej.

Wśród sukcesów kadencji muszę też wymienić uregulowanie ważnych spraw majątkowych – zakup terenu pod drogę i parking zaporowy na Spyrkówce, przejęcie od spółki PKP budynku i terenu dworca, zakup dzięki rządowemu wsparciu willi Palace z przeznaczeniem na Muzeum Walki i Męczeństwa, którego otwarcia doczekaliśmy się w tym roku za sprawą porozumienia z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urzędem Marszałkowskim i Muzeum Tatrzańskim.

Był to także czas rozwoju dla kultury w naszym mieście, które wzbogaciło się o nowe wydarzenia, festiwale, a także przestrzenie kulturalne. Działania obejmowały różne obszary – od bliskiej nam wszystkim kultury góralskiej po kulturę wysoką. Mocny nacisk kładliśmy na organizację Międzynarodowego Festiwalu Folkloru Ziemi Górskich, podkreślającego przywiązanie do naszej tradycji i wartości, a także łączność z góralską polonią w Ameryce. Stworzyliśmy perełkę Zakopanego – Centrum Kultury Rodzimej w willi Czerwonny Dwór, które skupiło wokół siebie regionalistów i twórców ludowych. Nie brakowało także koncertów muzyki klasycznej czy jazzowej, a także ciekawych wystaw wybitnych artystów w Miejskiej Galerii Sztuki. Powstała wyjątkowa w swojej koncepcji Stacja Kultura, łącząca w odnowionym budynku dworca przestrzenie wystawiennicze, mediatekę, klubokawiarnię i Centrum Informacji Turystycznej, a więc funkcje istotne zarówno dla mieszkańców, jak i turystów w jednym nowoczesnym i przyjaznym miejscu w centrum Zakopanego.

Rozwijała się także promocja Zakopanego, która rozszerzała kręgi na całą Polskę i zagranicę. Szczególną jej wartością była współpraca z TVP m.in. w związku z organizacją Sylwestra, kiedy

to czas antenowy poświęcony naszemu miastu osiągał ekwiwalent reklamowy o wartości nawet 90 mln złotych. Przekładało się to z kolei na wzrost zainteresowania naszym miastem ze strony turystów. Ogromny walor promocyjny i kulturalny miały także koncerty gwiazd w Zakopanem – od zespołów takich jak Mazowsze i Śląsk po znanych artystów reprezentujących różne gatunki muzyczne takich jak Urszula Dudziak, Anna Maria Jopek, Aga Zaryan, Kayah, Kasia Nosowska, Ewa Bem, Sławek Uniatowski, Włodek Pawlik i Roby Lakatos.

Muszę także podkreślić, że był to niełatwy czas dla zarządzania miastem, tym bardziej cenię sobie wszystkie mniejsze i większe wspólne osiągnięcia samorządu i mieszkańców, a także wsparcie państwowych instytucji i rządu. Zmagaliśmy się z pandemią koronawirusa i trudnym wyzwaniem zadbania nie tylko o nasze wspólne bezpieczeństwo, ale także utrzymanie wielu działalności gospodarczych, a tym samym zachowanie miejsc pracy. Wojna na Ukrainie skłoniła nas do szybkiej reakcji i niesienia pomocy uchodźcom. Nowe zmagania przyniósł kryzys ekonomiczny i rosnąca inflacja. Mimo tych problemów i dodatkowych zadań staraliśmy się realizować wszystkie zaplanowane działania i inwestycje, by nie schodzić z wytyczonej drogi rozwoju. Jednocześnie w trosce o mieszkańców nie zwiększaliśmy podatkowych obciążeń nakładanych przez samorząd. Nie były one zmieniane od 2019 r. i pozostają cały czas na jednym z najniższych poziomów w naszym regionie i w Polsce, tak samo jak opłaty za wodę i ścieki.

Podsumowując minione dwie kadencje od strony finansowej – pozyskaliśmy na inwestycje ponad 240 mln złotych ze środków zewnętrznych. To ogromna kwota, o jakiej we wcześniejszych latach nikt nawet nie myślał. Dla porównania w latach 2006–2014 była to kwota jedynie 17 mln złotych. To właśnie taka ogromna skuteczność w pozyskiwaniu środków umożliwiła Zakopanemu skok rozwojowy, podnosząc standard życia i funkcjonowania w wielu obszarach.

Jestem więc przekonany, że zostawiam Zakopane w dobrej kondycji, z wieloma zrealizowanymi lub rozpoczętymi inwestycjami, ale także z kolejnymi przygotowanymi przedsięwzięciami, które mają już opracowane analizy, plany, a często także pozyskane dofinansowanie. Nie jest to tylko moja subiektywna ocena. Zakopane było i jest doceniane obecnie w wielu niezależnych konkursach i rankingach, m.in. zajęło I miejsce w rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” podsumowującym kadencję 2018–2023.

Mam nadzieję, że moi następcy będą kontynuować tę dobrą drogę rozwoju, na jaką Zakopane weszło 9 i pół roku temu, ale też nie będą się bali nowych wyzwań i wytyczania nowych kierunków zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami i uwarunkowaniami. Ja chętnie będę ich wspierał i służył moi wieloletnim doświadczeniem.

Chciałem za te wszystkie lata podziękować nie tylko moim Współpracownikom, ale przede wszystkim Mieszkańcom. Ogromną motywacją dla mnie było zwłaszcza poparcie, jakim mnie obdarzyli już w pierwszej turze wyborów w 2018 roku. Przed kolejnymi wyborami ze względów osobistych przyszła jednak pora na decyzję, by zakończyć etap tak intensywnej pracy dla Zakopanego – z dużą satysfakcją, ale także pewnym niedosytem i nostalgią. Takie są wszystkie zmiany, ale przecież prędzej czy później muszą nadejść. Zostawiam w mieście sprawdzoną ekipę urzędników i fachowców, która z pewnością nadal z zapałem będzie kontynuować swoją pracę.

Mam nadzieję, że kontynuowana będzie także troska o to, by wszyscy Mieszkańcy Zakopanego byli wspólnotą, by potrafili działać ponad podziałami dla wspólnego dobra. Ta idea zawsze mi przyświecała, by unikać sporów i łagodzić konflikty, a skupiać się na konstruktywnym działaniu. Tego życzę też Zakopanemu i wszystkim Mieszkańcom, by zawsze potrafili współpracować i byli dla siebie wsparciem. By dbali o wyjątkowe dziedzictwo swojego Miasta. By nie zapominali, że nad Zakopanem góruje jego wyjątkowy symbol, Giewont z krzyżem ustawionym tam przez naszych przodków na początku XX stulecia. Życzę Zakopanemu dobrych i mądrych ludzi, którzy w kolejnych latach będą potrafili z sukcesem przewodzić naszej wspólnotcie i harmonijnie łączyć tradycję z nowoczesnością.

Leszek Dorula
Burmistrz Miasta Zakopane

MAJĄTEK I BUDŻET MIASTA

Porównajmy, jak w latach 2014–2023 zmieniał się budżet miasta, wzrastały kwoty pozyskiwanych środków zewnętrznych, a dzięki nim realizowane były kolejne ważne inwestycje.

▶ W ciągu tych lat dochody systematycznie wzrastały, a wielkim sukcesem i szansą dla rozwoju Zakopanego stały się pozyskane **wysokie dofinansowania**. Dzięki tym środkom możliwa była realizacja kluczowych i długo oczekiwanych przez mieszkańców i turystów inwestycji. To wyzwanie wymagało przygotowań i intensywnych starań o środki zewnętrzne, ale także zaangażowania środków własnych, również tych z zaciągniętych kredytów.

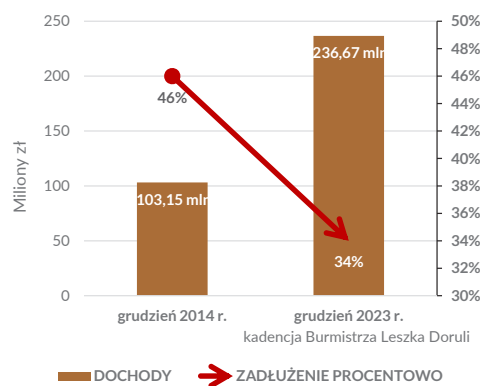
▶ Miastu w tym okresie udało się osiągnąć tak ważne cele, jak **modernizacja**

zabytkowych budynków, w tym dworca kolejowego i Czerwonego Dworu, rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej, sportowej, rekreacyjnej i turystycznej, rewitalizacja terenów zielonych i podjęcie koniecznych działań ekologicznych.

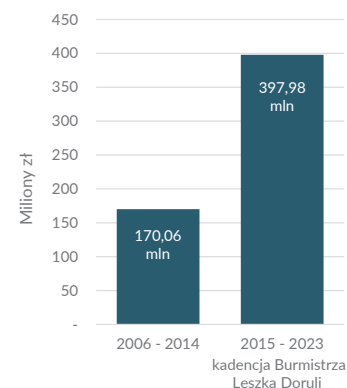
▶ Ogromnym sukcesem było **pozyskanie w 2017 r. 60 mln środków zewnętrznych na inwestycje**. Po raz pierwszy w historii miasta była to tak ogromna kwota, która miała realny wpływ na

jego rozwój. Następne lata przyniosły kolejne wielomilionowe dotacje.

▶ Intensywność i kompleksowość tych działań przyniosła widoczne efekty na wielu płaszczyznach i sprawiła, że Zakopane stało się nowoczesne, przyjazne i jeszcze bardziej atrakcyjne jako miasto turystyczne, ale także miejsce stałego zamieszkania. Przyczynili się do tego również sami mieszkańcy, a także dobra współpraca z wieloma instytucjami i organizacjami.

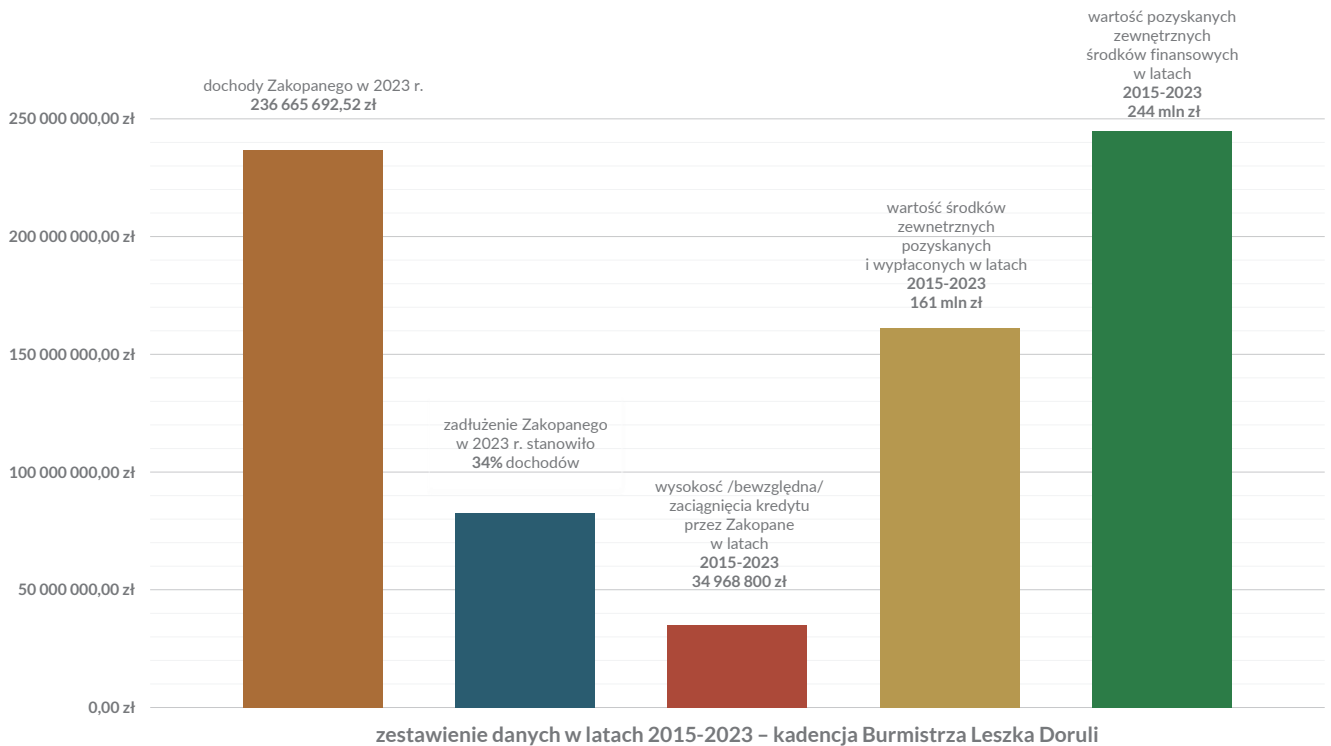
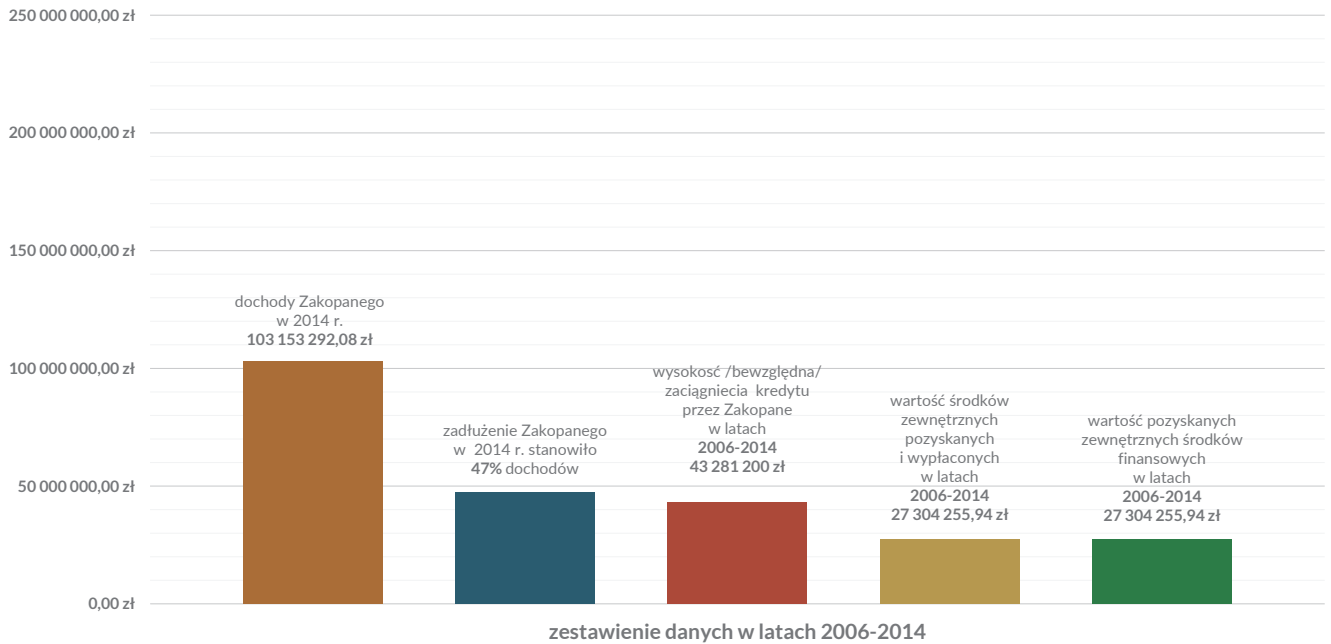

Zadłużenie Miasta w stosunku do dochodów

Porównanie wydatków majątkowych

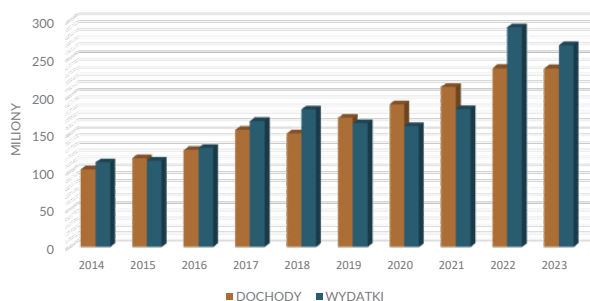
Zestawienie obrazujące wybrane dane dla Miasta Zakopanego latach 2006-2023

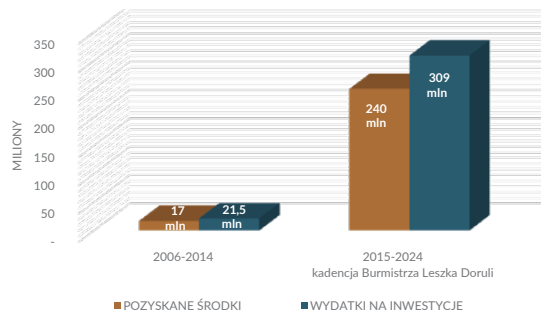
► Jednocześnie w tym czasie, od 2019 roku do tej pory, **nie wzrosły żadne podatki** pobierane przez Miasto. Realizacja inwestycji nie wiązała się więc z dodatkowymi kosztami obciążającymi mieszkańców. Natomiast przełożyły się one na wiele korzyści w życiu codziennym, czy też w prowadzonej działalności gospodarczej. Także opłaty za dostawę wody i odprowadzanie ścieków, a także wywóz odpadów są jednymi z najniższych w naszym regionie.

Skuteczność w pozyskiwaniu dotacji na inwestycje pokazuje także zestawienie środków przekazanych przez Samorząd Województwa Małopolskiego gminom powiatu tatrzańskiego w latach 2019–2023:

gmina	liczba zadań	kwota
Zakopane	267	215 685 961,89 zł
Biały Dunajec	49	3 518 420,00 zł
Bukowina Tatrzańska	67	7 233 094,46 zł
Kościelisko	68	5 176 382,98 zł
Poronin	67	8 068 685,40 zł

Dochody i wydatki 2014–2023

Pozyskane środki zewnętrzne i wydatki na inwestycje

Miasto pozyskało także strategiczny majątek, który pozwolił na rozwój w tak ważnych dziedzinach jak komunikacja i turystyka.

2016 R. ZAKUP TERENU POD DROGĘ I PARKING ZAPOROWY NA SPYRKÓWCE

W maju 2016 r. zakupiony został teren o powierzchni blisko 4.000 m² z przeznaczeniem na zabezpieczenie połączenia komunikacyjnego z byłymi terenami kolejowymi na Spyrkówce, gdzie zaplanowana została inwestycja budowy parkingu zaporowego. Stworzenie parkingu umożliwi

turystom oraz osobom dojeżdżającym do pracy spoza Zakopanego pozostawienie pojazdów i dotarcie nową linią komunikacji miejskiej do atrakcji turystycznych, szlaków górskich i miejsc pracy. Z budową parkingu związana jest także budowa ronda z nowym połączeniem drogowym

zlokalizowanym na terenach kolejowych, co znacznie usprawni poruszanie się na newralgicznym odcinku ulicy Kasprowicza wraz z rondem Andrzeja Chramca, zmniejszając korki i zanieczyszczenie powietrza.

2016 R. – KOMUNALIZACJA SPÓŁKI „POLSKIE TATRY”

Miasto Zakopane 30 grudnia 2016 r. wzbogaciło się o spółkę Polskie Tatry S.A., wartą ponad 200 mln złotych. Umowę nieodpłatnego zbycia akcji w Ministerstwie Skarbu w Warszawie podpisał Burmistrz Miasta Zakopane Leszek Doruła wraz ze Skarbnikiem Miasta Heleną Mamcarz. Tym samym Zakopane, posiadające do tej pory 28% akcji, stało się w 100% właścicielem akcji spółki, do której należą m.in. Termy Zakopiańskie

(dawniej Aqua Park Zakopane), hotel Tatry na Polanie Zgorzelisko, Camping pod Krokwią, Zajazd Górski Kuźnice, karczmy regionalne, kompleks obiektów Dolina Białego i Antałówka. Dla Zakopanego z całą pewnością był to wielki sukces i historyczne wydarzenie. Spółka od tej pory postawiła na intensywny rozwój, przynosząc zyski, a także służąc mieszkańcom. Obecnie jej wartość szacowana jest nawet na 500 mln zł.

Hala Tenisowa

Zakład Górski Kuźnice

2017 R. – DWORZEC KOLEJOWY PRZEKAZANY MIASTU

9 października 2017 r. Burmistrz Zako-panego Leszek Doruła i Prezes Zarządu PKP S.A. Krzysztof Mamiński podpisali porozumienie, w myśl którego Polskie Koleje Państwowe przekazały na rzecz Miasta dworzec kolejowy wraz z przyległym placem. Miasto dzięki temu mogło realizować niezwykle ważną wieloletnią kompleksową inwestycję – budowę centrum komunikacyjnego, integrującego pociąg z innymi środkami transportu oraz pełniącego wiele dodatkowych funkcji, w tym kulturalnych. Wkrótce po przejęciu teren ten przejął także funkcję dworca autobusowego. Następnie w ramach prac

Fasada dworca kolejowego przed modernizacją

zabytkowy budynek dworca kolejowego wraz z otoczeniem został poddany gruntownej modernizacji. Część kompleksu stacyjnego, obejmująca infrastrukturę

torowo-peronową jest nadal zarządzana przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Porozumienie zakończyło trwający od 2009 r. spór sądowy z PKP.

Podpisanie porozumienia o przekazaniu Miastu dworca wraz z placem – 2017 r.

Podpisanie umowy na budowę Centrum Komunikacyjnego w 2019 r.

2017 R. ZAKUP WILLI „PALACE”

Willa „Palace” mieszcząca się przy ul. Chałubińskiego 7 – dawna siedziba Gestapo pełniąca w ostatnich latach funkcję ośrodka wypoczynkowego – ze względu na swoją ogromną historyczną wartość w 2017 r. została zakupiona przez Miasto Zakopane. To działanie było możliwe dzięki pozyskaniu przez burmistrza Leszka Dorulę dotacji rządowej w kwocie 9 mln zł. Stało się to po 20 latach bezskutecznych prób uregulowania tej kwestii i zmagania z wieloma problemami związanymi z prowadzeniem w tym miejscu muzeum przez Stowarzyszenie

Muzeum Walki i Męczeństwa „Palace”. Motywacją do tych działań było przekonanie, że to miejsce jest uświęcone

krwią Polaków i powinno być otoczone wielką czcią i pamięcią. W czasie okupacji w „Palace” znajdowała się siedziba Gestapo, a w piwnicach budynku cele więzienne. Przez „Palace”, zwane „Katownią Podhala”, przeszło kilka tysięcy Polaków. W grudniu 2021 r. Muzeum Tatrzańskie odkupiło „Palace” od Miasta Zakopane, a część budynku została przekazana w formie darowizny. Przy wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Województwa Małopolskiego oraz Miasta Zakopane powstał tu nowy oddział Muzeum Tatrzańkiego, który będzie kontynuował pracę i opiekę nad zbiorami dotychczasowego Muzeum Walki i Męczeństwa. Placówka została otwarta 8 marca 2024 r.

INWESTYCJE

Największe inwestycje w Zakopanem

2018 R. – MODERNIZACJA ZABYTKOWEJ WILLI CZERWONY DWÓR

Willa Czerwony Dwór po modernizacji stała się siedzibą Zakopiańskiego Centrum Kultury Rodzimej

Dofinansowano ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014–2020
Wartość inwestycji: 7,3 mln złotych
Wartość dotacji: 3,8 mln złotych

Przeprowadzona została przebudowa i kompleksowy remont konserwatorski całego budynku od piwnic aż po dach wraz z przebudową terenu zewnętrznego wokół budynku, stworzeniem sceny plenerowej, wyposażeniem wewnątrz w bogato rzeźbione meble w stylu regionalnym oraz elementy

wystawiennicze. Odnowiony Czerwony Dwór, w którym wcześniej mieściło się przedszkole, stał się siedzibą nowej instytucji – Centrum Kultury Rodzimej, działającego w ramach Zakopiańskiego Centrum Kultury i zajmującego się promocją twórczości lokalnych artystów i twórców ludowych.

Willa Czerwony Dwór z lotu ptaka

2018 R./2019 R. – REWITALIZACJA RÓWNI KRUPOWEJ DOLNEJ I GÓRNEJ

Dolna Równia Krupowa po rewitalizacji

Dekoracje kwiatowe w stylu regionalnym na Dolnej Równi Krupowej

Górna Równia Krupowa

Równia Krupowa została zrewitalizowana wraz z infrastrukturą, alejkami, ścieżkami rowerowymi, oświetleniem, monitoringiem, toaletami i małą architekturą. Prace objęły więc rewaloryzację terenów zieleni, pielęgnację i nasadzenia drzew, krzewów i rabat, a także modernizację istniejących i utworzenie nowych ścieżek rowerowych i bike stopów. Ustawione zostały także dostępne w sezonie letnim wygodne leżaki. Na Dolnej Równi zbudowane zostały podziemne toalety, a część terenu przystosowano do organizacji

impres plenerowych. Na Górnej Równi Krupowej powstała z kolei nowa strefa aktywności: plac zabaw dla dzieci, siłownia zewnętrzna oraz strefa workout, oddana do użytku w 2022 r.

Dofinansowano ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020 oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014–2020
Wartość inwestycji: 15,3 mln złotych
Wartość dotacji: 7,7 mln złotych

Toalety podziemne

Plac zabaw na Górnej Równi Krupowej

2018 R. – PIERWSZY ZAKOPIAŃSKI BUDYNEK KOMUNALNY PRZY UL. KAMIENIEC 3

Jedną z najbardziej wyczekiwanych inwestycji były budowa bloku mieszkalnego przy ul. Kamieniec. Na pięciu kondygnacjach znalazło się 46 mieszkań komunalnych.

Wartość inwestycji: 7 mln zł
Finansowanie: budżet miasta

2018–2023 – REWITALIZACJA BUDYNKÓW DWORCA KOLEJOWEGO I Utworzenie centrum komunikacyjnego

Ten strategiczny projekt obejmował stworzenie centrum obsługującego w kompleksowy sposób komunikację kolejową oraz autobusową dalekobieżną i lokalną wraz z dodatkowymi funkcjami takimi jak informacja turystyczna, mediateka, klubokawiarnia, siedziba Zakopiańskiego Centrum Kultury oraz Straży Miejskiej, parking wielopoziomowy P&R, lokale usługowe. Inwestycja rozłożona w czasie na etapy i poprzedzona pozyskaniem kolejowego majątku oraz wielomilionowego dofinansowania objęła:

- ▶ modernizację placu przy Dworcu PKP z przeznaczeniem na dworzec autobusowy lokalny i dalekobieżny,
- ▶ rewitalizację budynku Dworca kolejowego oraz dawnej przychodni z przeznaczeniem na pełnienie funkcji pasażerskich, kulturalnych i gospodarczych,

Widok Dworca Kolejowego od strony peronów

- ▶ budowę 3-poziomowego parkingu Park&Ride z miejscami dla 146 samochodów osobowych, 68 miejscami dla rowerów, miejscami ładowania samochodów elektrycznych oraz stacjami napraw rowerów i stacjami ładowania rowerów elektrycznych,
- ▶ przebudowę bramy wejściowej na perony z odtworzeniem historycznego neonu,
- ▶ przebudowę dróg dojazdowych – ul. Szymony, ul. Smrekowa,
- ▶ budowa nowej drogi dojazdowej do dworca dalekobieżnego – ul. Szymony,
- ▶ przebudowę i przesunięcie w kierunku ul. Kościuszki Ronda Armii Krajowej wraz z fragmentami ulic: Jagiellońskiej, Chramcówki, Kościuszki,
- ▶ wykonanie i wdrożenie Inteligentnego Systemu Transportowego,
- ▶ utworzenie Centrum Informacji Turystycznej oraz nowych przestrzeni kulturalnych i wystawienniczych,
- ▶ utworzenie nowoczesnej mediateki.

Zabytkowy neon odtworzony na bramie wejściowej na perony

Dofinansowano ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014–2020
Wartość inwestycji: 79,6 mln złotych
Wartość dotacji: 25,7 mln złotych

Centrum Komunikacyjne – Dworzec Autobusowy lokalny

Peron na Dworcu Autobusowym

Centrum Komunikacyjne – Dworzec Autobusowy dalekobieżny

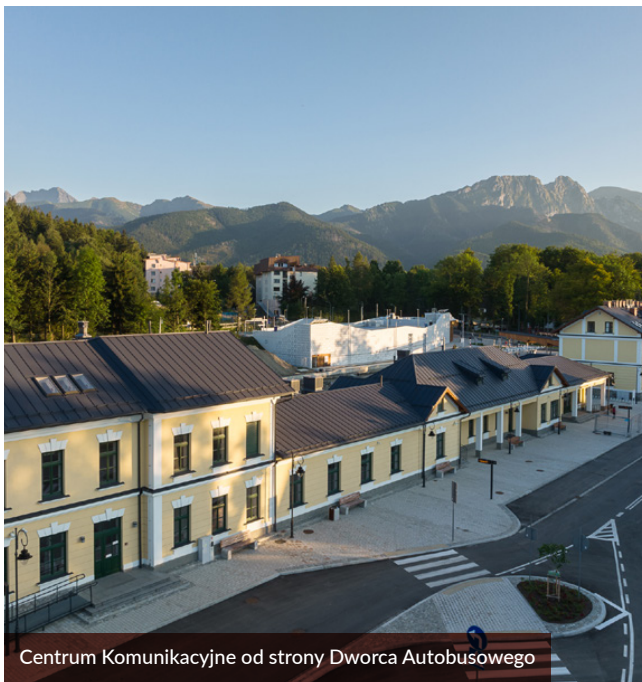
Rewitalizacja zabytkowego budynku dworca

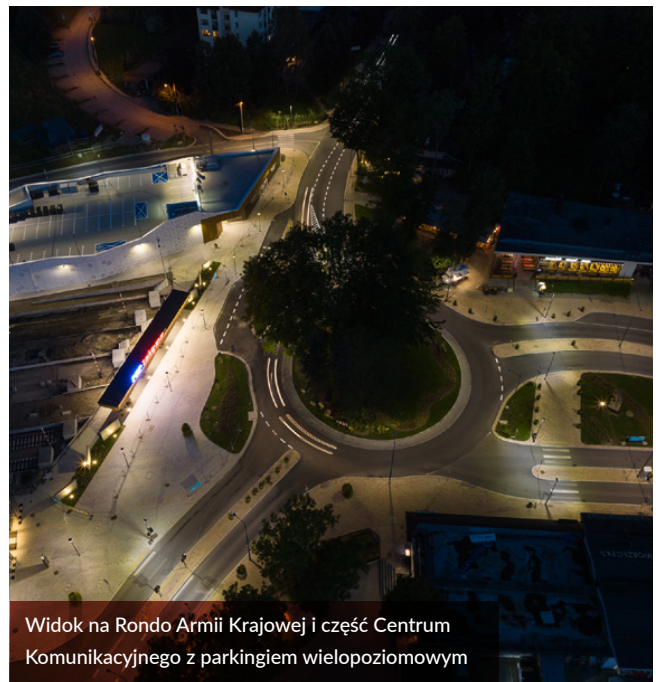
Centrum Komunikacyjne – Dworzec Autobusowy dalekobieżny

Centrum Komunikacyjne nocą od strony Ronda Armii Krajowej

Centrum Komunikacyjne od strony Dworca Autobusowego

Widok na Rondo Armii Krajowej i część Centrum Komunikacyjnego z parkingiem wielopoziomym

Wnętrze Mediateki otwartej w budynku dworcowym

Przebudowane Rondo Armii Krajowej przy Centrum Komunikacyjnym

OD 2022 R. W TRAKCIE REALIZACJI – WĘZŁ KOMUNIKACYJNY W KUŹNICACH

Z utworzeniem Centrum Komunikacyjnego oraz wprowadzeniem kompleksowych rozwiązań komunikacyjnych w mieście związana jest także kolejna duża inwestycja – budowa centrum przesiadkowego w Kuźnicach. Obejmuje ona także poprawę zagospodarowania przestrzeni miejskiej oraz przebudowę ul. Przewodników Tatrzańskich na odcinku od skrzyżowania z ul. Kartowicza do Placu w Kuźnicach oraz budowę ciągu pieszo-rowerowego. Dwupoziomowy węzeł

Budowa węzła komunikacyjnego w Kuźnicach – stan prac w sierpniu 2023 r.

Inwestycja w Kuźnicach – stan robót w lutym 2024 r.

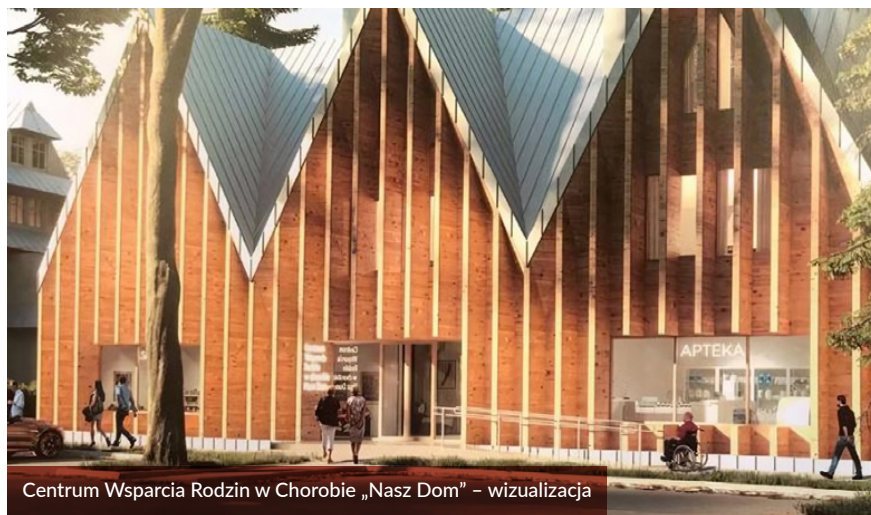
Dwupoziomowy węzeł komunikacyjny

komunikacyjny zarządzany będzie przez Inteligentny System Transportowy. Przewidziane jest także stworzenie parkingu dla rowerów oraz połączenia rowerowego Kuźnic z Centrum Komunikacyjnym.

Dofinansowano ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014–2020 oraz Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych

**Wartość inwestycji: 30,2 mln złotych
Wartość dotacji: 15,2 mln złotych**

OD 2022 R. W TRAKCIE REALIZACJI – BUDOWA CENTRUM WSPARCIA RODZIN W CHOROBIE „NASZ DOM” PRZY UL. KOŚCIELNEJ

Centrum Wsparcia Rodzin w Chorobie NASZ DOM będzie pełnić funkcje związane z dzienną opieką medyczną oraz poprawą komfortu życia osób z nieuleczalnymi chorobami. Centrum oferować będzie porady i konsultacje lekarskie, a także możliwość wypożyczenia sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego oraz skorzystania ze wsparcia dla rodziny chorego i form integracji społecznej. Prace budowlane obejmują

modernizację budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania na cele użyteczności publicznej. Zmodernizowanie i zaadaptowanie do pełnienia nowych funkcji ok. 300m² powierzchni użytkowej pozwoliło utworzyć gabinety rehabilitacyjne, lekarskie, diagnostyczno-zabiegowe, pomieszczenia dla grup wsparcia, magazyn sprzętu rehabilitacyjnego, toalety oraz niezbędne pomieszczenia porządkowe i administracyjne.

Dofinansowano ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych
Wartość inwestycji: 6,9 mln złotych
Wartość dotacji: 5 mln złotych

Centrum Wsparcia Rodzin w Chorobie „Nasz Dom” zostanie wyposażone za kwotę ponad 1,5 mln zł.
Wartość dotacji 1,4 mln złotych

OD 2023 R. W TRAKCIE REALIZACJI – STADION ORKANA

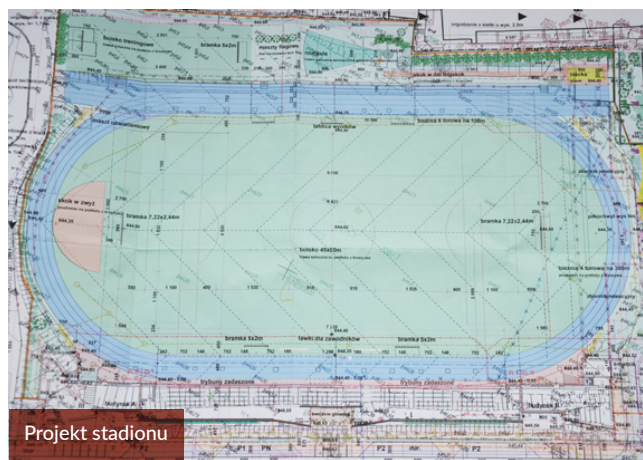
Nowy obiekt budowany w miejscu starego wyeksploatowanego stadionu pozwoli gminie na zapewnienie jak najlepszych warunków rozwoju sportu wśród dzieci i młodzieży. Kluczowym elementem tej inwestycji jest boisko piłkarskie o wymiarach 45 x 90 metrów. Zaprojektowano także małe boisko treningowe do wykorzystania przez sportowców uprawiających inne dyscypliny (skok wzwyż, skok w dal, rzut kulą) oraz bieżnię (4 i 6 torów) do rozgrywania zawodów szkolnych i międzyszkolnych. Zbudowane zostaną

również trybuny, szatnie, pomieszczenia administracyjne oraz miejsca parkingowe dla samochodów osobowych i dwa stanowiska dla autokarów.

Zakończenie inwestycji planowane jest jesienią 2025 r. Miasto podjęło starania o pozyskanie kolejnych dotacji z innych źródeł zewnętrznych. Część środków pochodzi z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wartość inwestycji: 27,6 mln zł
Wartość dotacji: 2,4 mln złotych

OD 2023 R. W TRAKCIE REALIZACJI – BUDYNEK WIELORODZINNY UL. KAMIENIEC 25

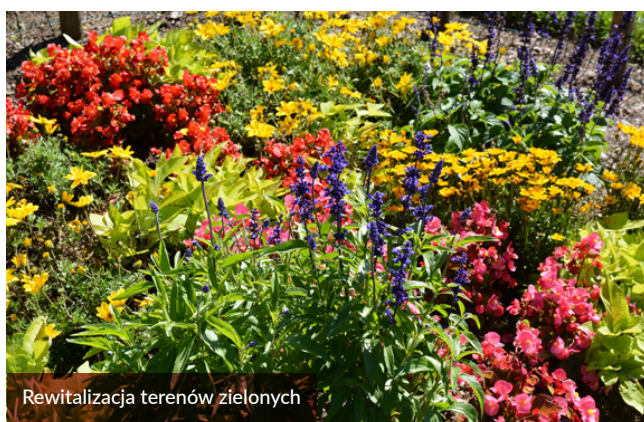

Inwestycja realizowana we współpracy z „Zakopiańskim TBS” Tatrzańską Komunalną Grupą Kapitałową Sp. z o.o. W jej ramach powstanie 54 lokali mieszkalnych.

Dofinansowano ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz ze środków z Funduszu Dopłat z Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowego programu bezzwrotnego wsparcia budownictwa mieszkaniowego
Wartość inwestycji: 42,4 mln złotych
Wartość dotacji: 13,3 mln złotych

Pozostałe inwestycje w latach 2015–2024

- ▶ Inwestycje drogowe i remonty ulic
- ▶ Modernizacja i rozbudowa sieci oświetlenia ulicznego, montaż lamp hybrydowych
- ▶ Termomodernizacje i remonty budynków użyteczności publicznej
- ▶ Rewitalizacja terenów zielonych m.in. Parku im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, Parku Miejskiego im. Józefa Piłsudskiego oraz skwerów na osiedlach i w pasach drogowych
- ▶ Modernizacja monitoringu miejskiego
- ▶ Budowa zautomatyzowanych miejskich toalet publicznych w różnych lokalizacjach w centrum miasta

Obiekty oświatowe:

- ▶ nowa siedziba Przedszkola nr 3 przy Zakopiańskim Centrum Edukacji
- ▶ termomodernizacja budynku SP4 wraz z modernizacją kotłowni
- ▶ modernizacja i termomodernizacja budynku Przedszkola nr 7
- ▶ modernizacja placu zabaw przy Przedszkolu nr 7
- ▶ budowa Przedszkola przy SP 9
- ▶ zagospodarowanie terenu oraz budowa boiska przy SP2
- ▶ budowa boiska przy SP4
- ▶ dostosowanie SP1 do przepisów przeciwpożarowych, budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych
- ▶ budowa ogrodzenia i zatoki postojowej przy SP3
- ▶ modernizacja budynku i otoczenia Gimnazjum nr 1, budowa boiska (obecnie SP5)
- ▶ modernizacja budynku internatu przy Zakopiańskim Centrum Edukacji

Budynek Przedszkola nr 7 po modernizacji

- ▶ adaptacja strychu w SP2
- ▶ budowa boiska przy SP7
- ▶ wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy sali gimnastycznej przy SP7
- ▶ modernizacja dachu Przedszkola nr 9

Przedszkole przy SP9 w trakcie budowy

Nowe boisko przy SP4

SP 5 - budynek przy ul. Nowotarskiej

Termomodernizacja SP4 na Olczy

Obiekty sportowe i rekreacyjne:

Hala przy ul. Chramcówki

Park ćwiczeń ul. Przewodników Tatrzańskich

- ▶ hala sportowa na terenie szkoły przy ul. Chramcówki (SP5)
- ▶ boisko sportowe przy Zakopiańskim Centrum Edukacji
- ▶ plac rekreacyjny z siłownią zewnętrzną na Ustupie
- ▶ park ćwiczeń przy ul. Przewodników Tatrzańskich
- ▶ plac zabaw i siłownia zewnętrzna na Górnej Równi Krupowej
- ▶ budowa stadionu na ul. Orkana

Plac zabaw na Górnej Równi Krupowej

Infrastruktura drogowa:

- ▶ przebudowa drogi ul. Przewodników Tatrzańskich wraz z chodnikiem, ścieżką rowerową i parkiem ćwiczeń
- ▶ nowy dojazd z zatoką parkingową do Szkoły Podstawowej nr 2

ul. ks. Józefa Stolarczyka

ul. Szymony

Schody przy ul. Małe Żywcańskie

ul. Przewodników Tatrzańskich

Rondo św. Brata Alberta na Bystrem

ul. Do Samków

- ▶ nowa zatoka postojowa oraz dwa wyniesione i zwiększające bezpieczeństwo przejścia dla pieszych na ul. Sienkiewicza (obok budynków szkolnych)
- ▶ modernizację dróg, m.in. Szymony, Strażyska, Kasprusie, Piaseckiego, Kamieniec, Kurierów Tatrzańskich, Sabały, Ciągłówka, Furmanowa, Salwatoriańska, Podhalańska, Stary Młyn, Tatary, Kotelnica, Janosówka, Ustup, Króle, Chyców Potok, Chłabówka Górna, Modrzejewskiej, Goszczyńskiego, Małe Żywcańskie, Harenda, Walowa Góra, Hrubie Niżne, Krzeptówki Potok, Oberconiówka, Szkolna, Spyrkówka, Bachledy, Guty, Droga do Daniela, Bulwary Słowackiego, Bronisława Czecha, J. Krzeptowskiego, Za Strugiem, Ks. Stolarczyka, Partyzantów, Droga do Białego, Kościuszki, Chramcówki, Żeromskiego, Pocztovców, Piszczory, Gawłaki, Za Cieszynianką, Do Samków, Stare Krzeptówki, Jagiellońska, Chałubińskiego, Droga do Olczy, Tuwima, Zwierzyniecka oraz kilkadziesiąt innych ulic wyremontowanych w różnych rejonach miasta

- ▶ w ramach dużych inwestycji drogowych prowadzone były także prace związane z wymianą infrastruktury podziemnej (wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, oświetlenia ulicznego, elektroenergetycznej, teletechnicznej)
- ▶ budowa ronda Św. Brata Alberta na Bystrem
- ▶ ścieżki rowerowe m.in. ul. Przewodników Tatrzańskich, Bronisława Czecha, Rówień Krupowa

Wyniesione przejście dla pieszych – ul. Sienkiewicza

Parking przy Al. 3 Maja – dolny odcinek

W okresie od 2015 r. do 2024 r. zrealizowano inwestycje, remonty i modernizacje dróg publicznych gminnych i dróg, dla których zarządcą jest Burmistrz Miasta Zakopane, na kwotę ponad 124 mln zł brutto.

W latach 2015–2024 remonty i modernizacje objęły ponad 64 km dróg.

Parking Al. 3 Maja – górny odcinek

Nowe rondo na skrzyżowaniu ulic Chałubińskiego, Sienkiewicza, Jagiellońskiej i Witkiewicza

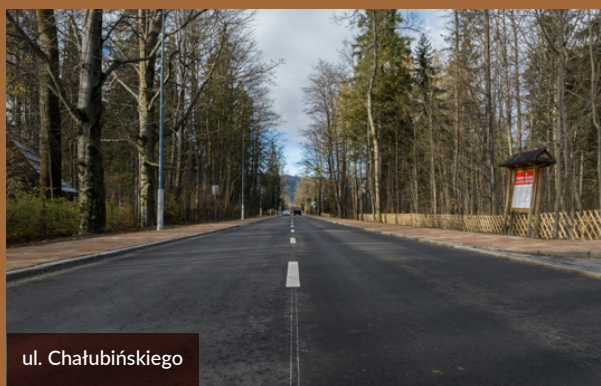
ul. Droga do Olczy

ul. Bronisława Czecha

ul. Za Strugiem

ul. Chałubińskiego

Modernizacja infrastruktury drogowej w Zakopanem na cele przygotowań do Igrzysk Europejskich w 2023 roku

Celem projektu było przeprowadzenie kompleksowej modernizacji infrastruktury drogowej w Zakopanem, które było jednym z małopolskich miast-organizatorów III Igrzysk Europejskich.

Na zadania inwestycyjne złożyły się:

- ▶ Budowa parkingu buforowego na Spyrkówce przy DK47
- ▶ Modernizacja parkingów przy al. 3-go Maja (dolne)
- ▶ Modernizacja parkingów przy al. 3-go Maja (górne)
- ▶ Modernizacja ul. Tuwima
- ▶ Modernizacja ul. Zwierzynieckiej
- ▶ Modernizacja ul. B. Czecha wraz z zatokami postojowymi
- ▶ Modernizacja ul. Jagiellońskiej
- ▶ Modernizacja ul. Droga do Olczy
- ▶ Modernizacja ul. Chałubińskiego
- ▶ Modernizacja wiat przystankowych wraz z zatokami autobusowymi w centrum miasta

Wartość: 29 647 920,00 PLN

Wartość dofinansowania: 24 000 000,00 PLN

Okres realizacji: 2022–2023

Projekt pod nazwą „Modernizacja infrastruktury drogowej w Zakopanem na cele przygotowań do Igrzysk Europejskich w 2023 roku” dofinansowany ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – edycja druga

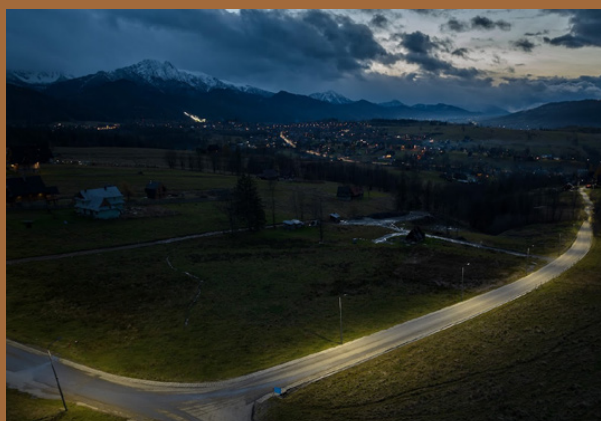
Parking Al. 3 Maja

ul. Jagiellońska

Rozświetlamy Zakopane

W ramach 9. edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych „Rozświetlamy Polskę” Gmina Miasto Zakopane otrzymała 1,8 mln zł dofinansowania na modernizację oświetlenia na terenie miasta. Inwestycja polegała będzie na wymianie opraw nieenergooszczędnych na nowe oprawy i zakłada wymianę 1184 szt. istniejących wyeksploatowanych i nieefektywnych opraw wysokoprężnych na nowoczesne oprawy ze źródłami światła typu LED. Podstawowym celem projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej i ekonomicznej oraz uzyskanie właściwych parametrów oświetlenia. Pozwoli to także na uzyskanie znaczących efektów ekologicznych, związanych ze

zmniejszeniem zużycia energii. Modernizacja oświetlenia na terenie miasta wpłynie na poprawę bezpieczeństwa ruchu i bezpieczeństwa mieszkańców.

Inwestycje realizowane przez Spółkę SEWIK:

- ▶ Budowa zbiornika wody czystej wraz z hydrofornią na os. Gubałówka
- ▶ Rozbudowa węzła przeróbki osadu na oczyszczalni ścieków Łęgi
- ▶ Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy 200 kW na terenie oczyszczalni ścieków Łęgi
- ▶ Budowa komór regulacyjnych i punktów pomiarowych w ramach regulacji sieci wodociągowej i zbiorników wody
- ▶ Rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej

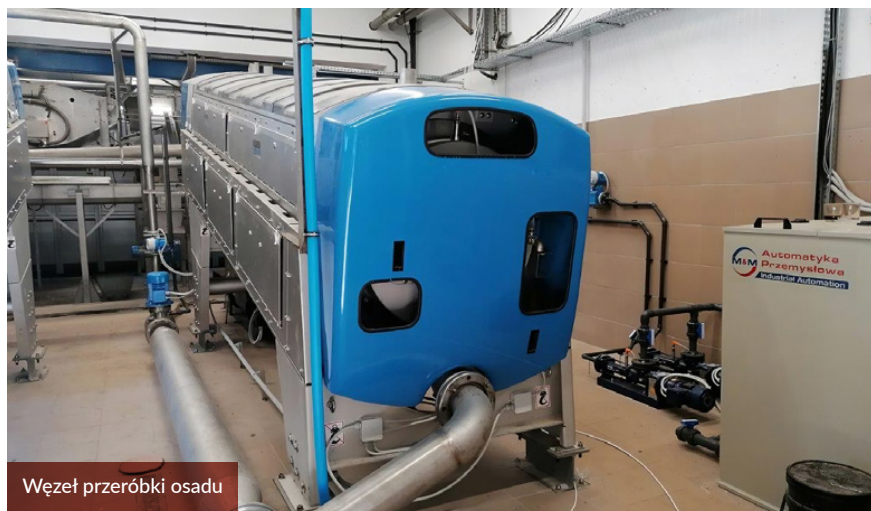

Zbiornik wody na Gubałówce

Efekty inwestycji w latach 2015–2023:

Wybudowano:	Podłączono:	Zmodernizowano:
33,16 km sieci kanalizacyjnej	358 budynków do sieci kanalizacyjnej	5,90 km sieci kanalizacyjnej
33,34 km sieci wodociągowej	270 budynków do sieci wodociągowej	8,47 km sieci wodociągowej

Wartość inwestycji w latach 2015–2023 wyniosła ponad 91 mln zł.

Węzeł przeróbki osadu

W 2017 roku Spółka SEWIK podpisała umowę o dofinansowanie z Funduszu Spójności projektu pod nazwą „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Zakopanego – etap I”, której realizację zakończono w 2019 roku. Całkowity koszt realizacji projektu zamknął się w kwotę 12 240 841,95 zł, a wysokość dofinansowania ze środków UE to 6 405 750,05 zł. Wykonano 13 zadań inwestycyjnych. Powstało ponad 11 kilometrów nowej sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, 4 kilometry zostało gruntownie zmodernizowane.

ROZBUDOWA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW ŁĘGI

Dzięki pozyskaniu przez Gminę Miasto Zakopane dotacji w wysokości 52 750 000 złotych w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych w 2022 i 2023 r. rozpoczęła się realizacja strategicznej dla Miasta Zakopane inwestycji, polegającej na rozbudowie oczyszczalni ścieków. Dofinansowanie przeznaczone jest na „Rozbudowę oczyszczalni ścieków Łęgi

w Zakopanem”. Inwestycja podzielona została na dwa etapy. Etap I jest już realizowany i jego zakończenie planowane jest na IV kwartał 2024 roku. Koszt prac to ponad 26 mln zł, w tym blisko 24 mln zł z dofinansowania. Rozpoczęcie etapu II „Budowa węzła gospodarki biogazowo-osadowej” planowane jest na III kwartał 2024 roku, jego koszt to ponad 30,5 mln zł, w tym blisko 29 mln zł z dofinansowania.

Prace przy ul. Przewodników Tatrzańskich

Instalacja fotowoltaiczna

Budowa sieci kanalizacyjnej

Prasa do osadów ściekowych

Rozbudowa oczyszczalni ścieków Łęgi – etap I

Rozbudowa oczyszczalni ścieków Łęgi – etap I

OCHRONA ŚRODOWISKA

POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA – WYMIANA KOTŁÓW WĘGLOWYCH

Na przestrzeni ostatnich lat widzimy zdecydowaną poprawę jakości powietrza. Kluczem do sukcesu było pozyskanie dofinansowania ze środków unijnych w wysokości ponad 8 mln zł na realizację programu wymiany ok. 800 pieców węglowych oraz towarzysząca mu kampania informacyjna.

W latach 2018–2023, w ramach realizowanego przez Urząd Miasta Zakopane Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego, zakopiańscy zlikwidowali 741 pieców, kotłów, trzonów kuchennych, a na ich miejsce zamontowano 651 nowoczesnych i ekologicznych urządzeń grzewczych. Dane te przekładają się na systematyczny spadek ilości zanieczyszczeń w zakopiańskim powietrzu. Dopuszczalne średnie stężenie pyłu PM 10 wynosi 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. W 2022 roku w Zakopanem utrzymywał się bardzo dobry wynik 24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (znacznie niższy niż poziom dopuszczalny). Również Europejskie Centrum Czystego

Powietrza wykonało raport, który potwierdził poprawę jakości zakopiańskiego powietrza.

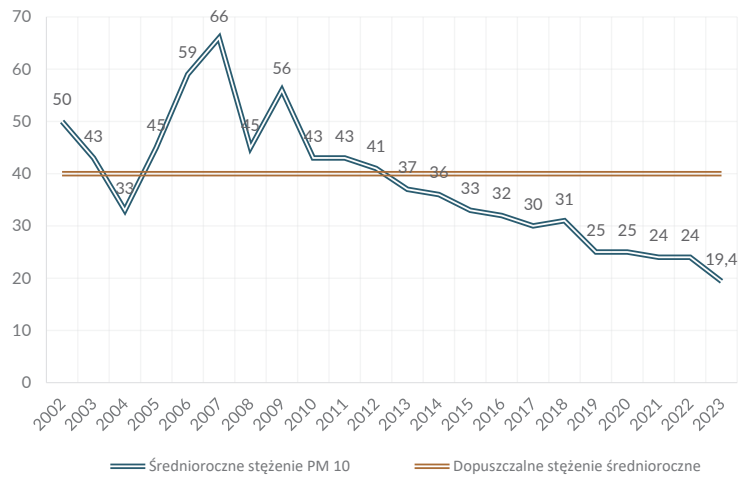
Dzięki wspólnym staraniom Urzędu Miasta i mieszkańców na przestrzeni lat 2018–2023 udało się osiągnąć

imponujący efekt ekologiczny rzędu 21 538 ton redukcji CO₂, 84 tony redukcji PM 10 oraz 34 tony redukcji PM 2,5. Na rzecz mieszkańców wymieniających nieekologiczne źródła ciepła z budżetu miasta wydatkowane zostały środki finansowe w wysokości 8 342 087,75 zł.

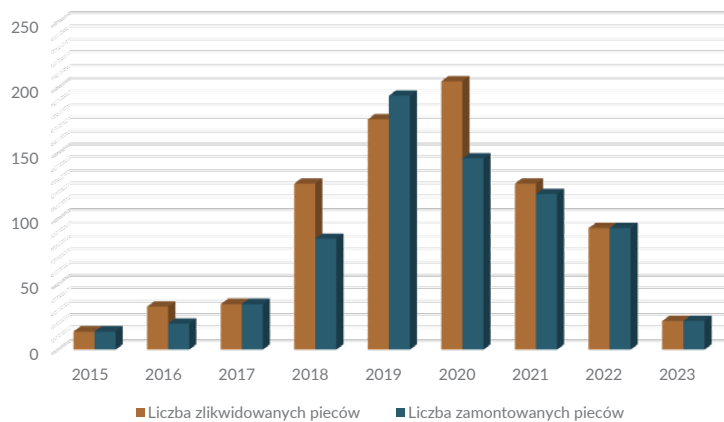

Jeden z nowoczesnych pieców gazowych, na jakie mieszkańcy wymieniają piece węglowe

Wszystkie zrealizowane wymiany źródeł ciepła przez mieszkańców i przedsiębiorców nie byłyby możliwe, gdyby nie współpraca z Polską Spółką Gazową oraz Podhalańską Geotermią. Ciągła koordynacja działań przy realizacji miejskich inwestycji, zwłaszcza tych realizowanych na drogach gminnych, zaowocowała w latach 2015–2023 wybudowaniem na terenie Zakopanego prawie **42 km sieci gazowej** oraz prawie **12 km sieci geotermalnej**. To wszystko umożliwiło podłączenie się nowych gospodarstw domowych do ekologicznych źródeł ciepła i przyczyniło się do poprawy jakości powietrza nie tylko w naszym mieście, ale także w całym regionie.

Jakość powietrza Zakopane – stężenie średnioroczne PM 10 w latach 2002–2023

Liczba zlikwidowanych starych i zamontowanych w ich miejsce nowych źródeł ciepła

KOMPLEKSOWE DZIAŁANIA NA RZECZ POPRAWY JAKOŚCI POWIETRZA W ZAKOPANEM:

(od 2017 r.) ogółem udzielono podatnikom ulgi na kwotę 1,25 mln zł.

- ▶ EkoPatrole
- ▶ Inwentaryzacja źródeł ciepła, monitorowanie i aktualizacja bazy CEEB
- ▶ Analiza stanu jakości powietrza w Zakopanem
- ▶ Montaż EkoStupków urządzeń do pomiaru i sygnalizowania jakości powietrza
- ▶ Organizacja ekopikników

W Zakopanem co roku systematycznie nasadzone są drzewa i krzewy

- ▶ Uczestnictwo w projekcie zintegrowanym LIFE (doradztwo mieszkańcom planującym wymianę pieca, organizacja wydarzeń informacyjnych w zakresie ochrony powietrza, badania próbek popiołu w celu wykrycia spalania odpadów, edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży)
- ▶ Utworzenie stanowiska Ekodoradcy
- ▶ Stworzenie ekologicznej komunikacji miejskiej, sukcesywnie powiększanie liczby linii autobusowych na terenie miasta
- ▶ 100% ulgi gminnej na przejazd komunikacją miejską dla poszczególnych kategorii podróżnych oraz dla wszystkich posiadaczy Zakopiańskiej Karty Mieszkańca
- ▶ Systematyczne nasadzenie drzew i krzewów
- ▶ Akcja sadzenia drzew i krzewów rodzimych wraz z TPN w szkołach
- ▶ Rozbudowa sieci geotermalnej i gazowej – współpraca z PEC Geotermia Podhalańska oraz Polską Spółką Gazownictwa
- ▶ Termomodernizacje
- ▶ Funkcjonowanie Lokalnego Programu Osłonowego (dofinansowanie dla osób ponoszących zwiększone koszty ogrzewania związane z jego zmianą na bardziej ekologiczne)
- ▶ Prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego programu Czyste Powietrze oferującego pomoc mieszkańcom przy wypełnianiu wniosków oraz wypłatę dotacji w ramach programu
- ▶ Zwolnienie z podatku od nieruchomości na 5 lat dla osób korzystających z ekologicznych źródeł ciepła

W trosce o czyste powietrze i rodzimą przyrodę
Gmina Miasto Zakopane nasadziła to

DRZEWO

W latach 2015-2023r. Gmina Miasto Zakopane łącznie wykonała nasadzenia:
7500 szt. drzew i 14500 szt. krzewów.

POZOSTAŁE DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA:

- ▶ Rekultywacja kwatery składowania odpadów na Zoniówce
- ▶ Skuteczne wprowadzenie systemu gospodarowania odpadami zgodnie z wymogami ustawy o odpadach oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
- ▶ Udostępnienie mieszkańcom aplikacji „Moje odpady” z harmonogramem wywozu odpadów
- ▶ Likwidacja barszczu Sosnowskiego
- ▶ Montaż pojemnika do zbiórki małych elektroodpadów przed Urzędem Miasta
- ▶ Wymiana koszy ulicznych w rejonie Kuźnic, ul. Przewodników Tatrzańskich oraz Ronda Św. Jana Pawła II w celu ograniczenia dzikim zwierzętom dostępu do wyrzucanych odpadów
- ▶ Ekspertyzy dendrologiczne, pielęgnacja i nasadzenie nowych drzew i krzewów, systematyczne zwiększanie powierzchni zieleńców, kwietników, rabat i łąk kwiatowych
- ▶ Zakup poidetek do szkół podstawowych
- ▶ Montaż tabliczek informacyjnych: „Nie dokarmiaj dzikich zwierząt”, „Szanuj zieleń”, „Nie deptaj łąki kwiatowej”

Dekoracje kwiatowe na ul. Krupówki

Rabaty kwiatowe w wielu miejscach zdobią Zakopane

Elektropunkt przed Urzędem Miasta Zakopane

EkoStupek

W trosce o poprawę czystego powietrza i zasoby przyrody Miasto Zakopane wprowadziła od 2020 r. pilotażowy program polegający na:

- ▶ ograniczeniu koszenia trawników i rezygnacji z grabienia jesiennego zieleńców na nieruchomościach gminnych,
- ▶ pozostawieniu w parkach i na skwerach stosów liści dających schronienie dzikiej faunie,
- ▶ zakładaniu rabat naturalistycznych i sadzeniu drzew żywopłotowych i krzewów dla zapewnienia bezpiecznego przemieszczania się i hibernowania dzikiej fauny,
- ▶ montowaniu na pniach drzew gminnych budek lęgowych dla ptaków, a przy ławkach kwiatnych hotelików dla owadów.

Hotelik dla owadów

Łąka kwiatna

Dekoracja kwiatowa przy przejściu dla pieszych na Al. 3 Maja

KOMUNIKACJA

POWSTANIE I ROZWÓJ PIERWSZEJ KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

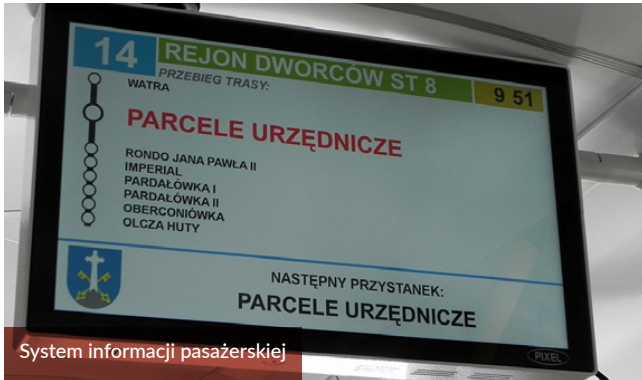
- ▶ W 2016 r. Burmistrz Miasta Zakopane Leszek Dorula uruchomił dwie pierwsze linie miejskiej komunikacji zbiorowej – nr 11 (Cyrhla – Krzeptówki) i nr 14 (Harenda – Olcza). Kolejne zostały utworzone w 2022 r. – linia nr 18 (Rejon Dworca – Aleje 3-go Maja, Tetmajera, Piłsudskiego, B. Czecha, Karłowicza, Olcza, Guty – Rejon Dworca) i 2023 r. – linie nr 19 (Rejon Dworca – Szymony – Guty – Olcza – Karłowicza – Rejon Dworca) i nr 21 (Rejon Dworca – Krzeptówki/Mała Łąka – Rejon Dworca – Karłowicza – Cyrhla – Rejon Dworca). Linie nr 18 i 19 docelowo, po zakończeniu inwestycji budowy centrum przesiadkowego, mają także obsługiwać Kuźnice.
- ▶ W 2016 r., w ramach umowy z firmą TESKO, Solaris dostarczył do Zakopanego cztery niskopodłogowe i niskoemisyjne autobusy Urbino 8,9 LE przeznaczone do obsługi pierwszych w historii miasta regularnych linii miejskich.

Pierwsze autobusy zakopiańskiej Komunikacji Miejskiej – Solaris Urbino 8,9 LE

Uroczyste otwarcie Komunikacji Miejskiej w Zakopanem

System informacji pasażerskiej

Autobus linii 11 na trasie Krzeptówki – Cyrhla

- ▶ W latach 2022–2023 Miasto Zakopane zakupiło 6 autobusów, w tym trzy pierwsze autobusy elektryczne Solaris Urbino 12 ELECTRIC wraz z infrastrukturą ładowania. Koszt ich zakupu wyniósł 11 mln zł, w tym z dotacji NFOŚiGW ponad 6 ml zł.
- ▶ W 2023 r. na terenie miasta zamontowanych zostało 15 nowych wiat przystankowych, a w ramach Inteligentnego Systemu Transportowego wdrożono nowoczesny system zarządzania informacją pasażerską na przystankach komunikacji publicznej.
- ▶ W związku z rozwojem linii utworzono nowe przystanki komunikacyjne. Przeprowadzono również modernizację istniejących.
- ▶ Ponadto w celu zapewnienia połączenia komunikacyjnego tymczasowej stacji PKP na Spyrkówce z centrum miasta utworzono linię ul. Chyców Potok – ul. Kościuszki Rejon Dworca, która funkcjonowała w okresie 22.12.2022 r. do 28.02.2023 r.

Autobus elektryczny

Liczba przewiezionych pasażerów przez Komunikację Miejską w Zakopanem 2016–2024

kwiecień- -grudzień 2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	styczeń, luty 2024	RAZEM
243 119	695 547	752 927	773 157	593 042	705 587	969 444	1 138 470	280 058	6 151 351

Nowa wiata przystankowa i tablica świetlna Inteligentnego Systemu Transportowego

Biletomat w autobusie

Parkomat

Obsługująca Komunikację Miejską Spółka TESKO posiada nowoczesne i ekologiczne autobusy Solaris

Komunikacja Miejska powstała także w trosce o czyste powietrze

Podświetlona wiata przystankowa

POZOSTAŁE DZIAŁANIA NA RZECZ USPRAWNIA TRANSPORTU W MIEŚCIE

- ▶ Kompleksowe badania ruchu, konsultacje społeczne oraz opracowanie Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Zakopanego na lata 2017–2025 oraz Studium Transportowego
- ▶ Prace projektowe związane z usprawnieniem układu komunikacyjnego
- ▶ Wybudowanie nowego placu postojowego dla busów przy dworcu PKP oraz przystosowanie placu dla potrzeb komunikacji dalekobieżnej, jako etap przejściowy przed otwarciem Centrum Komunikacyjnego
- ▶ Opracowanie projektów usprawnień drogowych na wyjeździe z Zakopanego (ronda na Spyrkówce i Ustupie, których realizacja leży po stronie GDDKiA)
- ▶ Przebudowa ul. Szymony – utworzenie alternatywy dostępowej do Centrum Komunikacyjnego dla autobusów (docelowo stworzenie połączenia z parkingiem zaporowym na Spyrkówce)
- ▶ Wdrożenie Inteligentnego Systemu Transportowego
- ▶ Budowa nowych odcinków ścieżek rowerowych i oznakowanie tras rowerowych

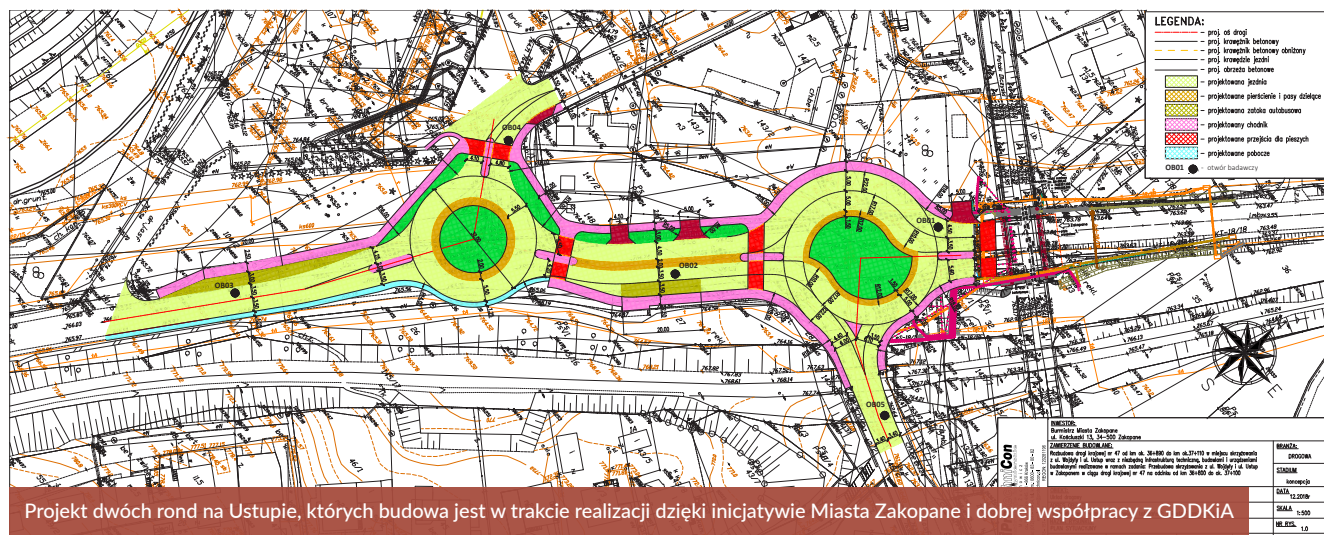

Aktywne oznakowanie na przejściach dla pieszych

Teren przeznaczony na parking zaporowy, obecnie wykorzystywany jako parking dla autobusów

- ▶ Stacja ładowania pojazdów elektrycznych przy ul. Kościuszki
- ▶ Wprowadzenie stref płatnego parkowania, parkomatów i biletomatów MKA
- ▶ Montaż rond pinezkowych (na skrzyżowaniu ul. Makuszyńskiego, ul. Grunwaldzka i ul. Droga do Białego, na skrzyżowaniu ul. Witkiewicza, ul. Chałubińskiego, ul. Jagiellońska i ul. Sienkiewicza oraz na skrzyżowaniu ul. Kościuszki i ul. Sienkiewicza)

Projekt dwóch rond na Ustupie, których budowa jest w trakcie realizacji dzięki inicjatywie Miasta Zakopane i dobrej współpracy z GDDKiA

- ▶ Poprawa bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego oraz pieszych: wprowadzenie aktywnego oznakowanie na przejściach przy ul. Sienkiewicza, ul. Kościuszki oraz ul. Al. 3-go Maja, malowanie napisów „PRZEJDŹ OFFLINE” oraz „ODŁÓŹ TELEFON i ŻYJ” przed przejściami dla pieszych w centrum miasta.
- ▶ Współpraca z PKP przy modernizacji linii kolejowej tzw. „Zakopianki” w granicach administracyjnych miasta Zakopane wraz z kompleksowym remontem stacji kolejowej Zakopane, przy jednoczesnym zapewnieniu połączenia kolejowego w okresach natężonego ruchu turystycznego. Organizacja stacji tymczasowej na Spyrkówce.
- ▶ Tymczasowa reorganizacja komunikacji lokalnej i dalekobieżnej oraz ruchu drogowego w mieście w związku z budową Centrum Komunikacyjnego oraz przebudową placu w Kuźnicach (m.in. zmiana lokalizacji dworca autobusowego, przystanków, zmiana organizacji ruchu).

Oznakowanie zwiększające bezpieczeństwo na przejściach dla pieszych

Ścieżka rowerowa do Kuźnic

Nowe połączenie drogowe – coraz bliżej

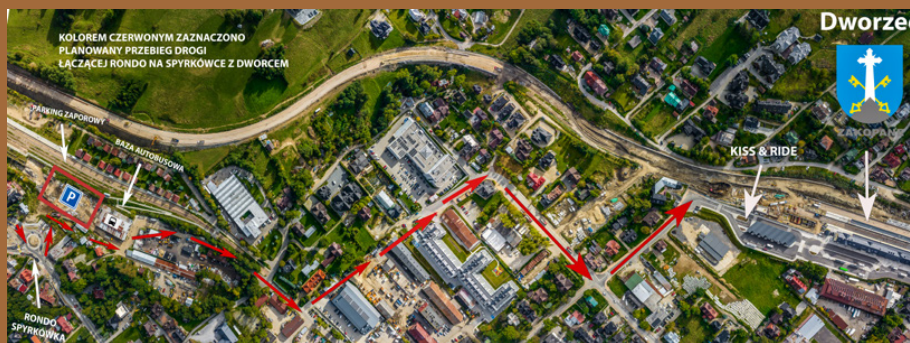
Miasto Zakopane, w ramach działań zapisanych w strategii dla Zakopanego oraz innych dokumentach, konsekwentnie dąży do zrealizowania nowego połączenia drogowego pomiędzy powstałym w rejonie Spyrkówki rondem na drodze krajowej DK - 47 „Zakopianki” a Centrum Komunikacyjnym na ulicy Szymony.

Nowe połączenie będzie zrealizowane przez wybudowanie na dawnych terenach kolejowych do ulicy Szymony Boczne nowej drogi, następnie poprzez zmodernizowaną ulicę Szymony Boczne i mającą powstać nową drogę wzdłuż sklepów Modom, Szymonek i istniejąca ulicę Chyców Potok połączy się z ulicą Szymony.

Realizacja połączenia zakłada uspokojenie i ograniczenie ruchu kołowego na ulicach Kasprowicza, Chramcówki i Szymony, co z pewnością przyczyni się do większego bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców tych ulic.

Obecnie Gmina Zakopane jest w posiadaniu dwóch decyzji zezwalających na realizację inwestycji drogowych. Został rozstrzygnięty przetarg na realizację przebudowy ulicy Szymony Boczne i prace rozpoczęły się tam już w marcu tego roku. Ogłoszono również przetarg na budowę nowej drogi wzdłuż sklepu Szymonek.

W starostwie powiatowym złożono dokumentację, która ma pozwolić na uzyskanie decyzji na realizację inwestycji drogowych na ostatnim odcinku dotyczącym budowy drogi przez tereny kolejowe obok starej lokomotywni.

KULTURA I PROMOCJA

W OKRESIE 2015–2024 W DZIEDZINIE KULTURY KONTYNUOWANA BYŁA ORGANIZACJA NAJWIĘKSZYCH FESTIWALI I WYDARZEŃ CYKLICZNYCH, POWSTAŁO TAKŻE WIELE NOWYCH INICJATYW:

► odbywały się liczne miejskie festiwale, wydarzenia kulturalne, obchody rocznic patriotycznych, jubileusze, imprezy plenerowe, koncerty, festyny i pikniki, organizowane były wystawy, konkursy, kiermasze i strefy kibica;

Zakopiańskie Centrum Kultury stoi za organizacją i promocją prawie 80 wydarzeń zakopiańskich rocznie. Urząd Miasta Zakopane organizuje ok. 60 kolejnych wydarzeń każdego roku.

Napis Zakopane na Górnej Równi Krupowej, przy którym fotografują się turyści

Wydarzenia cykliczne

- ▶ Festiwal Kolęd, Pastorałek i Pieśni Bożonarodzeniowych „Dobrze ześ się Jezu pod Giewontem zrodził...”
- ▶ Przegląd Filmów o Sztuce
- ▶ Festiwal Twórczości Chrześcijańskiej „Szukałem Was...”
- ▶ Wiosna Jazzowa Zakopane
- ▶ Dni Zakopanego
- ▶ Tatrzański Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych „Złote Kierpce”
- ▶ Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej
- ▶ Zakopiański Festiwal Literacki i Targi Książki
- ▶ Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziem Górskich
- ▶ Festiwal „Inspirowane Górami” im. Ewy i Macieja Berbeków
- ▶ Salon Marcowy
- ▶ Dzień Dziecka
- ▶ Konkurs na wiersz o tematyce górskiej im. Tadeusza Staicha
- ▶ Zakopiańskie Mikołajki
- ▶ Otwarcie Szopki Bożonarodzeniowej
- ▶ Koncert Sylwestrowy Tatrzańskiej Orkiestry Klimatycznej
- ▶ Koncerty pasyjne
- ▶ Koncerty „Kocham Zakopane”
- ▶ Otwarcie sezonu letniego i zimowego
- ▶ Dudaski Tłusty Czwartek / Dudaskie Ostatki

Korowód podczas Międzynarodowego Festiwalu Folkloru Ziem Górskich

Festiwal Kolęd, Pastorałek i Pieśni Bożonarodzeniowych – koncert Magdy Steczkowskiej

Festiwal Kolęd, Pastorałek i Pieśni Bożonarodzeniowych – koncert Zespołu Śląsk

Wiosna Jazzowa Zakopane

Zakopiański Dzień Dziecka

Zakopiańskie Mikołajki

Szopka Bożonarodzeniowa ustawiana co roku przy ul. Kościuszki

Targi Książki w ramach Zakopiańskiego Festiwalu Literackiego

Zakopiański Festiwal Literacki – spotkanie z Anną Jankó

Tatrzański Festiwal Dziecięcych Zespołów Regionalnych „Złote Kierpce”

Ważne jubileusze:

- ▶ Jubileuszowy 50. Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziemi Górskich
- ▶ Rok Twórczości Rodzimej
- ▶ Rok Władysława Hasióra
- ▶ 100-lecie Odzyskania Niepodległości oraz 100-lecie Rzeczypospolitej Zakopiańskiej
- ▶ 20. Rocznicę wizyty Papieża Jana Pawła II na Podhalu oraz 100-lecie Objawień Fatimskich
- ▶ Rok Karola Szymanowskiego
- ▶ Rok Związku Podhalan
- ▶ Rok Muzeum Tatrzańskiego
- ▶ Rok Antoniego Rząsy
- ▶ 100-lecie III Powstania Śląskiego
- ▶ 25. rocznicę wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II w Zakopanem
- ▶ 90-lecie praw miejskich Zakopanego

Miasto wspierało także wydarzenia kulturalne organizowane przez zakopiańskie instytucje i stowarzyszenia.

Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego na każdy rok z 200 tys. zł w 2015 r. wzrosły do 500 tys. zł w 2022 i 2023 r.

NAJWIĘKSZE PLENEROWE WYDARZENIE W ZAKOPANEM – SYLWESTER MARZEŃ Z DWÓJKĄ

- ▶ Na przełomie 2015 i 2016 r. około 13 tys. osób bawiło się w Zakopanem na pierwszej w historii miasta plenerowej imprezie sylwestrowej, która odbyła się na Dolnej Równi Krupowej. Na scenie wystąpiły zespoły Tryptyk, Brathanki i gwiazda wieczoru Zakopower. Wydarzenie zorganizowało Miasto Zakopane.
- ▶ Na przełomie 2016 i 2017 r. na koncercie sylwestrowym po raz pierwszy w historii zorganizowanym z Telewizją Publiczną w sercu miasta bawiło się około 60 tysięcy osób.
- ▶ W Zakopanem od 2016 r. co roku (z przerwą w czasie pandemii w 2020 r.) odbywa się największa w Polsce plenerowa zabawa sylwestrowa

przygotowana wspólnie przez TVP2 i miasto. Jest to wyjątkowe połączenie podhalańskiej tradycji i żywiołowości z najlepszą polską i światową muzyką rozrywkową. Co roku na Równi Krupowej pod sceną doskonale bawi się kilkadziesiąt tysięcy osób, a dzięki transmisji w TVP2 także cała Polska – w szczytowych momentach aż 8 mln widzów.

- ▶ Pozytywny odbiór wydarzenia przełożył się na wspaniałą promocję miasta, wzmocnienie jego marki i wzrost turystycznej atrakcyjności, a tym samym stworzył zakopiańskim przedsiębiorcom szansę na lepsze wykorzystanie miejsc noclegowych w hotelach, pensjonatach i kwaterach prywatnych.

Luis Fonsi

Ekwiwalent reklamowy dla tego wydarzenia każdego roku wynosił kilkadziesiąt milionów złotych, a w 2019 r. rekordowo było to blisko 90 mln zł, w 2023 r – 72,9 mln zł. Oznacza to, że Miasto Zakopane za poświęcony mu czas antenowy musiałyby zapłacić właśnie tak ogromną kwotę. Tymczasem dzięki Sylwestrowi z TVP2 taką promocję otrzymało bez dodatkowych kosztów.

Maryla Rodowicz

Noworoczne życzenia od Burmistrza Miasta Zakopane

Gwiazdy SYLWESTRA MARZEŃ:

Luis Fonsi, Alvaro Soler, The Music From ABBA – Arrival From Sweden, Jason Derulo, Black Eyed Peas, Boney M., Dr Alban, Thomas Anders z zespołu Modern Talking, Loona, Natalia Oreiro, Chris Norman, Chico & The Gypsies, Julio Iglesias Junior, Fun Factory, duet Al Bano i Romina Power, Maryla Rodowicz, Edyta Górniak, Justyna Steczkowska, Cleo, Sarsa, Golec uOrkiestra, Sylwia Grzeszczak, Anita Lipnicka, Izabela Trojanowska, Ania Dąbrowska, Margaret, Urszula, Zakopower, De Mono, Kombi, Pectus, Afromental, Roxie Węgiel, Viki Gabor, Sara James, Zenon Martyniuk, Sławomir i Kaira, Weekend, Boys

Te wyjątkowe zagraniczne i polskie gwiazdy sceny muzycznej nie wystąpiłyby w Zakopanem, gdyby nie był tu organizowany Sylwester Marzeń.

Sylwester Marzeń na Górnej Równi Krupowej

Gwiazdy estrady w Zakopanem

Genesis Classic, Patrycja Markowska, Pectus, Stanley Breckenridge, Urszula Dudziak, Anna Maria Jopek, Aga Zaryan, Ewa Uryga, Kayah, Kasia Nosowska, Ewa Bem, Sławek Uniatowski, Włodek Pawlik, Nika Lubowicz, Kuba Badach, Zakopower, Atom String Quartet, Roby Lakatos, Renata Przemyk, Brathanki, Natalia Kukulska, Halina Frąckowiak, Alicja Majewska, Olga Bończyk, Włodzimierz Korcz, Łukasz Zagrobelny, Sylwia Grzeszczak, LemON, Marta Zalewska, Mazowsze, Śląsk, Krywań, Dikanda, Hanka Wójciak, Hanka Rybka, Holeviaters, Megitza, Zespół Trebunie-Tutki, Future Folk, Krywań

Okazją do występów znanych artystów z Polski i zagranicy są zarówno duże festiwale, a także mniejsze kameralne wydarzenia oraz przedsięwzięcia organizowane wspólnie z partnerami.

Wiosna Jazzowa – koncert Ewy Bem

Koncert Lata z Radiem – na scenie Sławek Uniatowski

Koncert Lata z Radiem – Kayah

Zespół Mazowsze – koncert w ramach Festiwalu Kołęd

ZAKOPANE – dobre eMOCje

NOWOŚCI W KULTURZE:

Reaktywowane i zainicjowane nowe wydarzenia:

- ▶ Przegląd Filmów o Sztuce (2016 r.) i Salon Marcowy (2017 r.)
- ▶ Zakopiański Festiwal Literacki i Targi Książki (2016 r.)
- ▶ Literacka Nagroda Zakopanego (2017 r.)
- ▶ konkurs malarski „Moje Zakopane” (od 2017 r.)
- ▶ wystawa „Artyści zakopiańscy” (2016 r.), do udziału w której po raz pierwszy od wielu lat zaproszeni zostali wszyscy artyści plastycy mieszkający i pracujący pod Tatrami

Uruchomienie nowych przestrzeni kulturalnych:

- ▶ pełna modernizacja Miejskiej Biblioteki Publicznej obejmująca wypożyczalnię, czytelnię, oddział dla dzieci i młodzieży (2015–2016)
- ▶ pierwsze kino studyjne „Kino Miejsce” (2018 r. – wspólnie z TG Sokół)
- ▶ otwarcie Centrum Kultury Rodzimej w willi Czerwony Dwór (2018 r.) – instytucja promuje sztukę rodzimą, organizuje spotkania, warsztaty, wykłady, konkursy i wystawy twórców
- ▶ Stacja Kultura w odrestaurowanym budynku dworca kolejowego – Galeria, Centrum Informacji Turystycznej, Klubokawiarnia i Mediateka

Mediateka

Kino Miejsce

Klubokawiarnia w Stacji Kultura

Centrum Informacji Turystycznej

Piękne kolorowe wnętrze Mediateki

Stacja Kultura

POZOSTAŁE DZIAŁANIA I PROJEKTY KULTURALNE:

- ▶ projekt „Popularyzacja zakopiańskiego dziedzictwa kulturowego” (obejmujący warsztaty sztuki i rękodzieła podhalańskiego, wydawnictwa oraz montaż łąbek multimedialnych)
- ▶ kolejne edycje programu angażującego dzieci i młodzież w życie kulturalne miasta „Cool-turalny Człowiek” (program został nagrodzony Marką Tatrzańską 2021)
- ▶ Kulturalny Plac Niepodległości
- ▶ wspieranie kultury rodzimej, współpraca z zakopiańskimi zespołami regionalnymi i twórcami ludowymi
- ▶ prezentacja prac wybitnych polskich artystów oraz lokalnych twórców oraz zwiększenie liczby widzów i aktywnych odbiorców wydarzeń w Miejskiej Galerii Sztuki (działającej od 2016 r. w strukturach Zakopiańskiego Centrum Kultury)
- ▶ działalność Miejskiej Bibliotek Publicznej (pełna komputeryzacja wypożyczeni, katalog zbiorów on-line, udział w licznych projektach i grantach, w tym w Programie Rozwoju Bibliotek, organizacja Zakopiańskiego Festiwalu Literackiego, spotkań i wydarzeń, przeniesienie Filii nr 2 do nowej siedziby przy SP nr 2 na Skibówkach)

Miejska Galeria Sztuki prezentuje prace wybitnych polskich artystów oraz lokalnych twórców

Wiele działań Miasta skupia się na propagowaniu rodzimej kultury i tradycji

Co roku w Zakopanem organizowane są obchody ważnych świąt patriotycznych

OKRES 2015–2024 TO INTENSYWNY ROZWÓJ I PROMOCJA MARKI ZAKOPANE, POPRZEC:

- ▶ rozszerzanie działań promujących sezon i wydarzenia,
- ▶ kampanie „Zakopane – jedno miasto, pełnia wrażeń” oraz „Zakopane – dobre eMOCje”, rozszerzanie aktywności PR i współpracy z mediami, a także współpracy patronackiej i sponsorin-gowej, nową identyfikację wizualną,
- ▶ sieciowanie miasta,
- ▶ rozpoczęcie wydawania informatorów dla turystów i mieszkańców,
- ▶ programy emitowane na regionalnych i ogólnopolskich antenach radiowych i telewizyjnych („Na zakopiańskim szla-ku wydarzeń”, „Pod Tatrami. Zakopa-ne, Zakopane...”) oraz liczne transmisje i relacje z najważniejszych wydarzeń,
- ▶ transmisje na żywo i retransmisje kon-certów na ogólnopolskich antenach Polskiego Radia,
- ▶ stałą obecność i reklamy w mediach społecznościowych,
- ▶ współpracę z serwisami branżowy-mi, największymi grupami medialny-mi i najważniejszymi gazetami w kraju z grupy Polska Presse i Gazetą Wybor-czą, TVP, TVP 3, Polskim Radiem, Ra-diem Kraków oraz lokalnymi mediami,
- ▶ produkcję spotów reklamowych,
- ▶ odnowienie oraz ujednolicenie tablic i słupów reklamowych,
- ▶ ustawienie nowoczesnych citylightów,
- ▶ montaż dekoracyjnego oświetlenia w okresie świąteczno-zimowym,
- ▶ promocję outdoorową w największych miastach w Polsce,
- ▶ nowe produkty turystyczne i wydaw-nictwa, w tym „Przewodnik po Za-kopanem”, informatory i mapy, mapy panoramiczne, aplikacja dla turystów, ekrany dotykowe,
- ▶ nowy portal zakopane.pl ze strefami dla mieszkańców i turystów oraz bazą wydarzeń i bazą noclegową,
- ▶ nową stronę festiwal.zakopane.pl,
- ▶ ustawienie napisu Zakopane na Górnej Równi Krupowej,
- ▶ obecność marki Zakopane w materia-łach marketingowych dedykowanych Sylwestrowi,
- ▶ otwarcie sklepu internetowego ofe-rującego sztukę ludową i pamiątki re-gionalne, a także oryginalne produkty sygnowane logo Zakopanego.

Dekoracyjne oświetlenie podkreśla świąteczny i zimowy klimat

EDUKACJA

WYDATKI NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE STANOWIĄ NAJWIĘKSZĄ CZĘŚĆ BUDŻETU MIASTA. TO TAKŻE DZIEDZINA BARDZO WAŻNA DLA MIESZKAŃCÓW. W TROSCE O ZAKOPIAŃSKICH UCZNIÓW MIASTO PODJĘŁO WIĘC SZEREG DZIAŁAŃ:

Zajęcia z pomocami dydaktycznymi zakupionymi w ramach programu „Laboratoria Przyszłości”

- ▶ utworzenie pierwszej w historii Zakopanego klasy z oddziałami integracyjnymi w SP nr 1,
- ▶ wydłużenie godzin pracy szkolnych świetlic,
- ▶ udostępnienie boisk szkolnych w godzinach popołudniowych oraz w czasie wakacji,
- ▶ zapewnienie wakacyjnych dyżurów w przedszkolach,
- ▶ zorganizowanie cyklu zajęć dla dzieci „Wakacje w Mieście”,
- ▶ dotowanie edukacji oraz sportu dzieci i młodzieży (stypendia sportowe i naukowe),
- ▶ systematyczne doposażanie szkół w pomoce dydaktyczne i sprzęt sportowy,
- ▶ badania sprawności motorycznej uczniów oraz badania i akcje profilaktyczne,

- ▶ projekt „Kompetencje – klucz do sukcesu” w ramach RPO Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020 (doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne za kwotę 800.000 zł),
- ▶ udział w rządowym programie „Aktywna tablica” (doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne oraz szkolenia umożliwiające efektywne korzystanie z tablic interaktywnych),
- ▶ udział w programie „Laboratoria Przyszłości” (wsparcie w zakupie wyposażenia i wprowadzaniu nowoczesnych narzędzi i technologii),
- ▶ przekształcenie szkół podstawowych z sześciolletnich na ośmioletnie (w związku z reformą oświaty),
- ▶ organizacja Ogólnopolskiego Przeglądu Musztry Klas Mundurowych.

Zakończenie roku szkolnego z udziałem Burmistrza

Wakacje w Mieście

Zajęcia z robotyki

Szkoły są systematycznie doposażane w nowoczesny sprzęt

Wyposażenie pracowni w ramach programu „Laboratoria Przyszłości”

SPORT I REKREACJA

MIASTO ORGANIZOWAŁO WYDARZENIA SPORTOWE, A TAKŻE WSPIERAŁO DZIAŁALNOŚĆ KLUBÓW ORAZ PROPAGOWAŁO ZDROWY STYL ŻYCIA I AKTYWNOŚĆ FIZYCZNĄ, ZWŁASZCZA WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY POPRZECZ NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

- ▶ organizacja imprez i zawodów sportowych – kolejne edycje wydarzeń: World Snow Day, Puchar Zakopanego w Narciarstwie Alpejskim (wspólnie z zakopiańskimi stacjami narciarskimi), Puchar Zakopanego Dzieci (w ramach Szkolnej Ligii Sportów Zimowych)
- ▶ współorganizacja zawodów: „12 h Słalom Maraton Zakopane”, IX Ogólnopolskie Zimowe Igrzyska Olimpiad Specjalnych, Tour de Pologne Mężczyzn i pierwszy w historii Tour de Pologne Kobiet, Mistrzostwa Świata Federacji INAS zawodników z niepełnosprawnością intelektualną
- ▶ projekt aktywizacji ruchowej 3x30x130
- ▶ przygotowywanie i utrzymanie tras biegowych w rejonie Doliny Białego oraz na Górnej Równi Krupowej,
- ▶ przygotowywanie górek saneczkowych na Równiach Krupowych,

- ▶ wsparcie dzieci i młodzieży w zakresie kultury fizycznej (dodatkowe zajęcia i programy – nauka jazdy na nartach, nauka pływania, dodatkowe zajęcia WF),
- ▶ powierzenie realizacji zadań w zakresie kultury fizycznej organizacjom pozarządowym – dofinansowania dla klubów i stowarzyszeń zaplanowane w budżecie wzrosło z 480 tys. zł w 2015 r. do 1 mln zł w 2023 r.
- ▶ nagradzanie najlepszych zawodników za wyniki z poszczególnych sezonów, organizacja Gali Olimpijskiej (2018 r.) i gal sportowych,
- ▶ współpraca przy organizacji Mistrzostw Świata Juniorów w narciarstwie klasycznym 2022 r.
- ▶ współorganizacja III Igrzysk Europejskich 2023 r.,
- ▶ działalność Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji (od 2015 r. blisko 1600 imprez sportowych ogólnodostępnych oraz z zakresu sportu szkolnego, w których udział wzięło ponad 108 tys. osób, w tym wydarzenia biegowe Zakopiańska Liga Biegowa, Mistrzostwa Zakopanego w Biegu pod Górę, Zakopiański Bieg Niepodległości, a także Sportowa Rywalizacja Szkół, Szkolna Liga Sportów Zimowych).

Puchar Zakopanego w Narciarstwie Alpejskim – zawody na stoku „Polana Szymboszkowa”

World Snow Day

Sportowe pokazy podczas Dnia Dziecka

Program „Już pływam”

Puchar Zakopanego Amatorów w Narciarstwie Alpejskim 2013–2024

Puchar Zakopanego Amatorów w Narciarstwie Alpejskim to cykliczna impreza sportowa organizowana przez miasto Zakopane oraz największe zakopiańskie stacje narciarskie – Polana Szymoszkowa, Harenda i Kasprowy Wierch, a wcześniej także Nosal. Puchar został reaktywowany w sezonie zimowym 2013/2014 i cieszy się cały czas dużym zainteresowaniem narciarzy z Zakopanego oraz z całej Polski. W 2024 r. doczekał się jubileuszowej dziesiątej edycji.

Celem zawodów jest popularyzacja i upowszechnianie aktywnego wypoczynku na nartach, integracja środowiska narciarskiego, podnoszenie poziomu narciarstwa

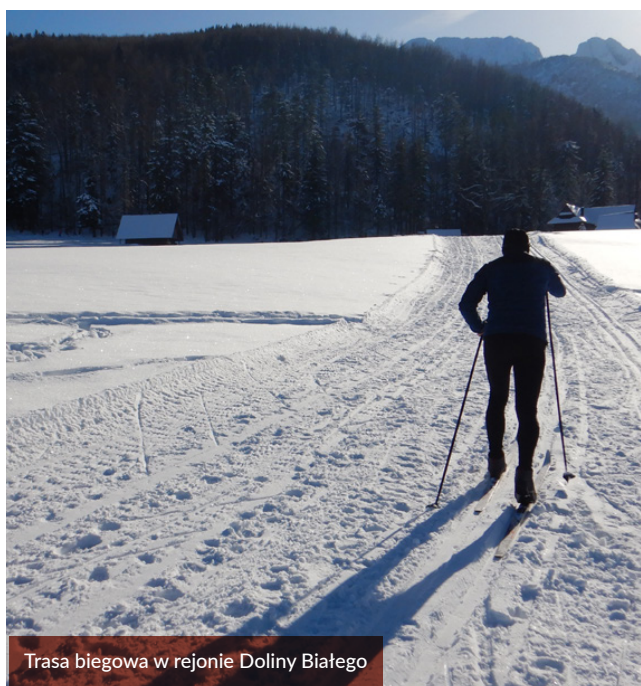

zjazdowego oraz promowanie Zakopanego jako narciarskiego centrum regionu.

Puchar w 2013 r. wystartował z dużym rozmachem dzięki jego inicjatorowi i pierwszemu organizatorowi – Łukaszowi Doruli. Nagrodą specjalną zawodów był wówczas samochód osobowy KIA RIO. Po dwóch edycjach Pucharu Łukasz Dorula zrezygnował z pracy w Biurze Promocji Zakopanego i tym samym z organizowania zawodów w związku z objęciem przez jego ojca Leszka Dorulę stanowiska Burmistrza Miasta Zakopane. Taką wspólną deklarację złożyli bowiem w trakcie kampanii wyborczej

Gala Olimpijska z udziałem Kamila Stocha

Trasa biegowa w rejonie Doliny Białego

PROGRAMY I DZIAŁANIA SPOŁECZNE

SZEROKIE SPEKTRUM DZIAŁAŃ SPOŁECZNYCH – PLANOWYCH ORAZ BĘDĄCYCH ODPOWIEDZIĄ NA ZMIENIAJĄCĄ SIĘ SYTUACJĘ – OBJĘŁO:

- ▶ konsultacje społeczne
- ▶ współpracę z organizacjami pozarządowymi
- ▶ programy profilaktyczne z zakresu zdrowia
- ▶ poszerzanie działalności i unowocześnienie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
- ▶ wprowadzenie Zakopiańskiej Karty Mieszkańca
- ▶ propagowanie Ogólnopolskiej Karty Seniora
- ▶ działalność Gminnej Rady Seniorów
- ▶ działalność Młodzieżowej Rady Miasta

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

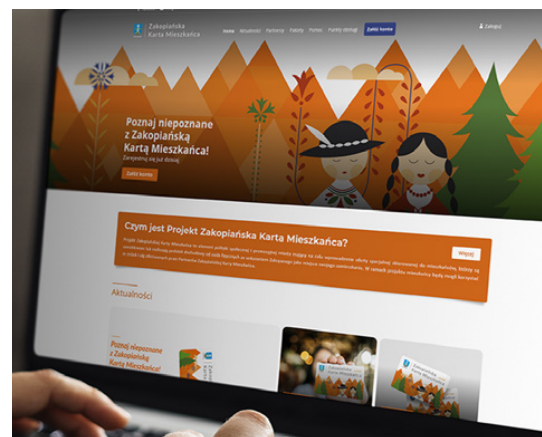
Zakopiańska Karta Mieszkańca

Ten projekt wychodzący naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców umożliwił wprowadzenie specjalnej oferty zniżek i ulg dla osób, które są zameldowane lub rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w Zakopanem. Głównym jego beneficjentem jest bezpłatna komunikacja miejska i ulgi w opłacie za parkingi miejskie. Zniżki w ramach karty zaoferowało także wielu partnerów – przedsiębiorców i instytucji.

W ciągu 7 miesięcy wydanych zostało blisko 5 tys. kart i 2,7 tys. pakietów parkingowych.

- ▶ pozyskanie środków oraz budowa Centrum Wsparcia Rodzin w Chorobie „Nasz Dom”
- ▶ wybudowanie budynku komunalnego przy ul. Kamieniec
- ▶ budowa mieszkań przez TBS przy ul. Kamieniec
- ▶ realizacja programu „Zakopane bez barier”, a także projektów wspierających osoby niepełnosprawne oraz przybliżających zagadnienia niepełnosprawności
- ▶ utworzenie Ośrodka Wsparcia Dziennego „Aktywny Senior Tatrzański”
- ▶ współpraca z Caritas Archidiecezji Krakowskiej (Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa)
- ▶ wprowadzenie aplikacji dla niestyszających w Urzędzie Miasta
- ▶ szerokie działania pomocowe dla obywateli Ukrainy
- ▶ przystąpienie do rządowego programu sprzedaży węgla po preferencyjnej cenie.

Działania miasta w czasie pandemii koronawirusa Zakopane #Stopkoronawirusowi:

- ▶ pomoc społeczna,
- ▶ wsparcie finansowe i żywnościowe,
- ▶ zakopiański pakiet wsparcia dla przedsiębiorców i mieszkańców – w tym udzielenie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych,
- ▶ bezpłatna dystrybucja maseczek, środków ochrony osobistej oraz płynów do dezynfekcji,
- ▶ dezynfekcja miasta,
- ▶ zdalne nauczanie, zakup laptopów dla uczniów,
- ▶ działalność kulturalna – organizacja wydarzeń on-line,
- ▶ kampania informacyjna „Zakopane zostaje w domu”,
- ▶ kampania promocyjna „Sercem w Zakopanem”,
- ▶ akcja „Bezpieczne Wakacje w Zakopanem”,
- ▶ organizacja plenerowych akcji szczepień przeciw COVID19)

Szczepienia przeciw COVID19

Plenerowa akcja szczepień

Punkt wydawania płynów do dezynfekcji

Dezynfekcja miasta

Środki ochrony osobistej były przekazywane także służbom mundurowym

Zakopiański pakiet wsparcia dla przedsiębiorców i mieszkańców

Gmina Miasta Zakopane jako pierwsza wśród gmin powiatu tatrzańskiego wystąpiła z pakietem wsparcia dla mieszkańców już w maju 2020 roku. W celu realizacji wsparcia dla mieszkańców działających w branży

turystycznej i wszystkich usług z nią związanych, przygotowane zostały uchwały dotyczące zwolnienia z części podatku od nieruchomości oraz częściowego wydłużenia płatności.

Pomoc dla Ukrainy

Wsparcie dla Ukrainy i uchodźców z terenów objętych wojną rozpoczęło się tuż po rozpoczęciu zbrojnej napaści przez Rosję i przyjmowało różne formy w zależności od aktualnych potrzeb. Miasto natychmiast zorganizowało transport pomocy do partnerskiego miasta Stryj na Ukrainie. Działalność rozpoczął Miejski Punkt Pomocy zlokalizowany przy Alejach 3 Maja, a następnie w siedzibie ZCE. W Urzędzie Miasta uruchomiona została także specjalna infolinia oraz stacjonarny punkt informacji dla obywateli

Miejski Punkt Pomocy

Transport pomocy dla miasta Stryj

Ukrainy (pomoc w zakwaterowaniu, nadawanie numerów PESEL, informowanie o przepisach i procedurach oraz dostępnych formach pomocy). Miasto umożliwiło edukację ukraińskim dzieciom m.in. otwierając oddziały przygotowawcze w SP5. Nie zapomniano także o potrzebie integracji z zakopiańską społecznością oraz nauce języka polskiego – taka działalność prowadzona była dzięki wsparciu miasta przy Parafii Św. Krzyża, a także w Miejskiej Bibliotece Publicznej.

ZABYTKI / PARK KULTUROWY / PLANOWANIE PRZESTRZENNE

PARK KULTUROWY

1 lipca 2016 r. weszła w życie uchwała o Parku Kulturowym obszaru ulicy Krupówki, wprowadzająca znaczne zmiany dotyczące reklam, handlu oraz usług, a także robót budowlanych mających wpływ na kształtowanie architektury. Ich widoczne efekty to:

- ▶ usunięcie wielkoformatowych reklam zasłaniających elewacje budynków
- ▶ usunięcie ok. 70 niezgodnych z wymogami reklam
- ▶ ujednoczenie szyldów i tablic reklamowych
- ▶ wprowadzenie parasoli i markiz w kolorystyce zgodnej z uchwałą
- ▶ ujednoczenie formy stoisk handlowych (fasiagi)

Zakopane przystąpiło również do projektu Montevideo, którego celem jest odsłonięcie pięknego widoku na Tatry, oczyszczenie z reklam dojazdu do Zakopanego na trasie Kraków – Zakopane, a także ujednoczenie zapisów reklamowych w całym mieście.

- ▶ uchwalenie po raz pierwszy w historii miasta Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Miejskiej Zakopane na lata 2018–2021
- ▶ zwiększenie puli środków na dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków
- ▶ prace restauratorskie i konserwatorskie pomnika „Prometeusz rozstrzelany” autorstwa Władysława Hasiora
- ▶ renowacja rzeźb Henryka Burzca „Orbity” i „Taniec”
- ▶ remonty przydrożnych kapliczek
- ▶ wpis do rejestru zabytków historycznego zespołu budowlanego zabudowy letniskowo-wypoczynkowej w Zakopanem na obszarze ograniczonym ulicami: S. Witkiewicza, Jagiellońską, T. Kościuszki do granicy z Górną Równią Krupową wraz z dz. ew. nr 309/12 obr. 5.
- ▶ objęcie dzięki staraniom władz miasta ochroną obszarową Gminnej Ewidencji Zabytków historycznego układu urbanistycznego w granicach „Parku kulturowego Krupówki”

Mauzoleum Jana Kasprowicza na Harendzie

Muzeum Jana Kasprowicza na Harendzie

Kapliczka na Bachledach z 1872 r.

Kapliczka przy ul. Nowotarskiej

Dzięki dotacji z Urzędu Miasta Zakopane Kościół m.in. wykonany został remont kościoła pw. Św. Jana Apostoła i Jana Ewangelisty na Harendzie, który polegał na wymianianiu pokrycia dachowego oraz naprawie instalacji odgromowej. Dotacja przeznaczona została także na sfinansowanie dokumentacji konserwatorsko-projektowej dla przebudowy i remontu schodów Mauzoleum Jana Kasprowicza, wchodzącego w skład Muzeum Jana Kasprowicza na Harendzie.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- ▶ W ostatnich latach zakopiańscy radni uchwalili kilka istotnych, przygotowanych przez Burmistrza Miasta Zakopane, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
- ▶ Zmiana **MPZP Szkolna – Kamieniec – Szpitalna** pozwoliła na budowę domu mieszkań wspomaganych dla podopiecznych zakopiańskiego Koła Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną.
- ▶ W wyniku uchwalenia **MPZP Nosal – stacja narciarska** Miasto stworzyło warunki formalno-prawne do reaktywacji narciarstwa zjazdowego na Nosalu, w tym organizacji zawodów rangi światowej.
- ▶ Przedmiotem zmiany **MPZP Rówień Krupowa**, obejmującej teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

i usługowej, było przede wszystkim wykreślenie możliwości lokalizacji hoteli oraz obniżenie wysokości zabudowy na terenie położonym w najbliższym sąsiedztwie Równi Krupowej, stanowiącej rejestrowy obszar zabytkowy.

- ▶ Tereny objęte **MPZP Harenda – Wyciągi**, położone na grzbiecie i południowym stoku Rafaczańskiej Grapy, zostały przeznaczone przede wszystkim pod usługi sportu i rekreacji, w tym koleje linowe, wyciągi narciarskie i trasy narciarskie. Miasto stworzyło kolejne warunki formalno-prawne do rozwoju narciarstwa zjazdowego, tym razem na Harendzie.

UCHWAŁA KRAJOBRAZOWA

Trwają prace nad ustaleniem zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, na terenie Gminy Miasto Zakopane. Celem sporządzenia uchwały jest: ochrona krajobrazu, tradycji

miejsca, cennych historycznie i kulturowo walorów Zakopanego, poszanowanie dobrego sąsiedztwa, rozumiane jako przeciwdziałanie degradacji przestrzeni publicznej. Jednym z głównych założeń opracowania uchwały krajobrazowej jest uporządkowanie Zakopanego pod względem rozmieszczenia tablic i urządzeń reklamowych, które zakłócając wizualny

odbiór terenów o najwyższych w skali kraju walorach krajobrazowych. W ramach obowiązującej procedury projekt zakopiańskiej uchwały krajobrazowej był wyłożony do publicznego wglądu trzykrotnie. Jest już gotowy i został przekazany do Rady Miasta Zakopane.

KONSULTACJE SPOŁECZNE I DOKUMENTY STRATEGICZNE

ZORGANIZOWALIŚMY M.IN. KONSULTACJE SPOŁECZNE DOTYCZĄCE:

- ▶ Strategii Rozwoju Miasta Zakopane na Lata 2017–2026
- ▶ Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Zakopane na lata 2016–2023
- ▶ Planu Transportowego
- ▶ Parku Kulturowego ulicy Krupówki
- ▶ Inwestycji drogowych
- ▶ Komitetu Rewitalizacji

UCHWALONE DOKUMENTY STRATEGICZNE:

- ▶ **Plan Gospodarki Niskoemisyjnej** – W 2015 roku Gmina Miasto Zakopane zleciła opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN), który pozwolił na redukcję emisji gazów cieplarnianych poprzez dofinansowania na wymianę kotłów węglowych na wysoko sprawne węglowe lub oparte na paliwie ekologicznym, termomodernizację budynków czy produkcję energii ze źródeł odnawialnych.
- ▶ **Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Zakopane na lata 2016–2023**, przyjęty uchwałą Rady Miasta

w Zakopanem w 2016 r., wyznacza obszary rewitalizacji, wskazuje ich potencjały i negatywne zjawiska. Opisuje wizję i cele działań rewitalizacyjnych oraz konkretne przedsięwzięcia. Wskazanych zostało w nim dziewięć celów strategicznych i trzydzieści cztery kierunki działań, które dotyczą wszystkich sfer miejskiego życia od ekologicznych, przez komunikacyjne, gospodarcze, związane z bezpieczeństwem, rekreacją, edukacją czy kapitałem społecznym. Dzięki Gminnemu Programowi Rewitalizacji Miasto

mogło starać się o środki unijne na zadania rewitalizacyjne. W marcu 2023 r. miasto Zakopane przystąpiło do aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2023–2030.

- ▶ W 2017 r. Rada Miasta Zakopane przyjęła **Strategię Rozwoju Miasta Zakopane na lata 2017–2026**. Od 2013 roku brakowało tego tak istotnego dla określenia kierunków najważniejszych działań w mieście dokumentu. Przede wszystkim jednak uaktualnienie procesów strategicznych miasta i określenie nowych

kierunków rozwoju stało się wielką szansą dla Zakopanego, które dzięki opracowaniu tego dokumentu mogło skutecznie starać się o pozyskiwanie środków unijnych na inwestycje. Rdzeń nowej strategii stanowi koncepcja Smart City, która obejmuje zagadnienia społeczne, środowiskowe, gospodarcze, transportowe, zarządcze oraz związane z jakością życia. Jej celem jest realizacja wizji Zakopanego jako miasta, w którym chce się żyć i do niego przyjeżdżać, którego świadomi obywatele uczestniczą w życiu publicznym korzystając z jego bogatej

oferty i jednocześnie aktywnie przyczyniając się do jej ubogacenia. Miasta żyjącego w symbiozie z otaczającą je przyrodą, dobrze skomunikowanego, dynamicznie rozwijającego się dzięki przedsiębiorczości jego obywateli i adaptującego się do ewoluujących oczekiwań turystów.

► **Plan Transportowy – Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Zakopanego na lata 2016–2025 z kierunkiem do 2030** określa sposób organizacji i finansowania transportu zbiorowego, przebieg linii użyteczności publicznej

oraz standardy jakościowe jeżdżących po nich autobusów. Dzięki realizacji Planu Transportowego wzrasta udział transportu zbiorowego w mieście oraz jego jakość. Przygotowanie Planu zostało poprzedzone wykonaniem szczegółowych badań ruchu, podczas których sprawdzano, w jakich kierunkach przemieszczają się najczęściej pasażerowie i kierowcy, przeprowadzono wywiady ankietowe, a także zinventaryzowano miejsca parkingowe w mieście.

WSPÓŁPRACA

WIELE OSIĄGNIĘĆ I SUKCESÓW NIE BYŁOBY MOŻLIWE BEZ SZEROKIEJ WSPÓŁPRACY, NA KTÓRĄ MIASTO ZAKOPANE BYŁO BARDZO OTWARTE. OBJĘŁA ONA SZEREG LOKALNYCH I OGÓLNOPOLSKICH INSTYTUCJI, ORGANIZACJI, SPOŁECZNOŚCI I FIRM ORAZ WIELE OBSZARÓW DZIAŁAŃ OD KULTURY I EDUKACJI PO INWESTYCJE.

Zakopane jako miasto otwarte dla wielu inicjatyw blisko współpracowało m.in.:

- ▶ z miastami partnerskimi (wymiana młodzieży, wspólne projekty kulturalne i promocyjne, wymiana doświadczeń),
- ▶ z organizacjami samorządowymi (dotacje, bieżące działania),
- ▶ z wyższymi uczelniami: Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Papieski im. Jana Pawła II w Krakowie, Podhalańska Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Targu,
- ▶ z muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach (wizyty z górską choinką),
- ▶ z Polonią amerykańską (udział zespołów polonijnych w Międzynarodowym Festiwalu Folkloru Ziem Górskich),
- ▶ z organizatorami wydarzeń: Noc Muzeów, Akcja Czyste Tatry, Kino Letnie, Lato z Radiem, Wierchowe Spotkania, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej Muzyka na Szczytach, Zakopiańskie Prezentacje Artystyczne „Pępek Świata”, Spotkania z Filmem Górskim, Jazz Camping Kalatówki, Restaurant Week, Program Polskie Skarby Kulinarne, Międzynarodowe Forum Energetyka i Środowisko EKOZAKOPANE,
- ▶ z zakopiańskimi instytucjami, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami w zakresie promocji miasta,
- ▶ z Województwem Opolskim przy organizacji obchodów 100-lecia III Powstania Śląskiego,

Obiekty Centralnego Ośrodka Sportu

- ▶ z 21. Brygadą Strzelców Podhalańskich przy organizacji wydarzeń i uroczystości patriotycznych,
- ▶ z Caritas Archidiecezji Krakowskiej (pomoc społeczna),
- ▶ z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego, podhalańskimi samorządami i Przewozami Regionalnymi przy powstaniu Podhalańskiej Kolei Regionalnej obsługującej regularne kursy na trasie Zakopane – Nowy Targ,
- ▶ z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad m.in. w zakresie budowy rond na Spyrkówce i Ustupie,
- ▶ z PEC Geotermia Podhalańska oraz Polską Spółką Gazownictwa w zakresie rozwoju sieci gazowej i geotermalnej w Zakopanem.

Miasto wspierało także kluczowe przedsięwzięcia realizowane przez inne podmioty, takie jak:

- ▶ budowa biegowych tras narciarskich, modernizacja kompleksu średnich skoczni, budowa wielofunkcyjnej hali lodowej przez COS OPO Zakopane,
- ▶ rozwój infrastruktury narciarskiej (opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego),
- ▶ inwestycje kolejowe skracające czas przejazdu na trasie Kraków – Zakopane.

Przekazanie góralskiej choinki do Domu Rodzinnego Jana Pawła II w Wadowicach

Strzelcy Podhalańscy podczas uroczystości w Zakopanem

Władze Zakopanego wraz z podhalańskimi samorządami oraz parlamentarzystami zaangażowały się także w zakończone sukcesem starania rządu na czele z Mateuszem Morawieckim o powrót w polskie ręce spółki PKL i odzyskanie tym samym bezcennego majątku w sercu Tatr, jakim jest kolejka na Kasprowy Wierch.

Kolej linowa na Kasprowy Wierch

Hala lodowa COS

RANKINGI I NAGRODY

- ▶ I miejsce w kategorii gmin miejskich w rankingu gmin Małopolski 2017
- ▶ Nagroda im. Jerzego Reguńskiego w kategorii „Realizacja dzieła” za Park Kulturowy obszaru ulicy Krupówki – 2018 r.
- ▶ II miejsce w rankingu wydatków inwestycyjnych miast powiatowych pisma „Wspólnota” (za lata 2016–2018)
- ▶ I miejsce w Rankingu Gmin Małopolski 2019
- ▶ 30. miejsce w kategorii gmin miejskich i miejsko-wiejskich w XVII Rankingu Gmin przygotowywanym przez dziennik Rzeczpospolita w 2021 r. Zakopane zajęło najwyższą lokatę wśród podhalańskich gmin, poprawiając swoją pozycję o 236 miejsc w stosunku do roku 2020 oraz o 384 miejsca w stosunku do roku 2019.
- ▶ w rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego WSPÓLNOTA wśród miast powiatowych: I miejsce w kategorii Sukces Kadencji 2018–2023,

VIII miejsce w kategorii Wydatki Inwestycyjne samorządów 2023, II miejsce w kategorii Sukces Ekonomiczny Kadencji 2018–2023, III miejsce w kategorii Sukces Finansowy Kadencji 2018–2023.

- ▶ Nagroda w konkursie „Moc Małopolski. Najlepsze Inwestycje Samorządowe 2018–2023” (plebiscyt Gazety Krakowskiej i Dziennika Polskiego).

Grono ekspertów WSPÓLNOTY doceniło zmiany, które dokonały się w Zakopanem podczas mijającej kadencji, kładąc szczególny nacisk na cztery kryteria: sukces finansowy (związany z budżetem jednostki samorządowej), sukces ekonomiczny (wiążący się ze stanem gospodarki lokalnej), sukces infrastrukturalny (odnoszący się przede wszystkim do komunalnej infrastruktury technicznej) i sukces społeczny.

PLANY

ZADANIA W TRAKCIE REALIZACJI

- ▶ Przebudowa drogi gminnej Szymony Boczne i budowa nowej drogi od ul. Szymony Boczne do Chyców Potok (obok sklepów Szymonek i Modom) – obie inwestycje to element nowego połączenia drogowego pomiędzy drogą krajową nr 47 „zakopianką”, zrealizowanym już rondem w rejonie ulicy Spyrkówka a Centrum Komunikacyjnym
- ▶ Budowa wyniesionych skrzyżowań ul. Piłsudskiego z ul. Makuszyńskiego i z ul. Tetmajera
- ▶ Rozbudowa oczyszczalni ścieków Łęgi - etap I za ponad 26 milionów zł
- ▶ Budowa stadionu Orkana - etap II
- ▶ Budowa Centrum Przesiadkowego w Kuźnicach
- ▶ Modernizacja ul. Cyrhla – etap II i III oraz ul. Hrubce
- ▶ Zagospodarowanie terenu zabytkowego Parku im. Lecha Kaczyńskiego przy ul. Kościuszki (dawnej Park FIS)
- ▶ Przebudowa i rozbudowa budynku przy ul. Kościelnej nr 7 z przeznaczeniem na Centrum Wsparcia Rodzin w Chorobie „Nasz Dom”
- ▶ Budowa socjalnego budynku wielomieszkańcowego w rejonie ul. Kasprowicza
- ▶ Budowa we współpracy z Zakopiańskim TBS mieszkalnego wielorodzinnego budynku przy ul. Kamieniec
- ▶ Rozbudowa sieci geotermalnej w południowej części miasta
- ▶ Budowa muru oporowego przy remizie OSP Olcza
- ▶ Przebudowa budynku lokomotywni na ul. Spyrkówka z przeznaczeniem na centrum Komunikacji Miejskiej
- ▶ Rozbudowa sieci gazowej na terenie Miasta (Wojdyły, Walkosze, Rybkówka)
- ▶ Modernizacja ul. Ciągtówka

PRZYGOTOWANE PROJEKTY:

- ▶ Budowa na dawnych terenach kolejowych nowej drogi łączącej się z ul. Szymony Boczne (w ramach połączenia Ronda na Spyrkówce z Centrum Komunikacyjnym)
- ▶ Przebudowa ul. Kasprusie
- ▶ Rozbudowa oczyszczalni ścieków Łęgi – etap II za ponad 30 milionów zł (na ten cel pozyskano 29 ml zł)
- ▶ Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 7 na Cyrhli
- ▶ Budowa skateparku
- ▶ Budowa miasteczka rowerowego i placu zabaw ul. Zamoyskiego
- ▶ Dalsza rozbudowa sieci geotermalnej i gazowej na terenie miasta
- ▶ Budowa parkingów zaporowych na Spyrkówce
- ▶ Budowa zadania o stałej konstrukcji istniejącego boiska wielofunkcyjnego przy SP 1
- ▶ Przebudowa dojazdu oraz infrastruktury przyszkolnej, budowa parku ćwiczeń i placu zabaw na terenie Szkoły Podstawowej nr 4 na Olczy
- ▶ Budowa wyniesionych przejść dla pieszych na ul. Kościuszki i przy skrzyżowaniu ulic Sienkiewicza - Gimnazjalna
- ▶ Budowa kładki pieszo-rowerowej pomiędzy ul. Kasprusie (przy ZCE) a ul. Na Wilcznik
- ▶ Rewitalizacja budynku przy ul. Spyrkówka 6 na cele stworzenia zaplecza dla parkingów zaporowych
- ▶ Modernizacja zabytkowego budynku wielomieszkańcowego „Mazowsze” przy ul. Piaseckiego 13
- ▶ Modernizacja ul. Bogdańskiego
- ▶ Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej ul. Kościeliskiej i ul. Skibówki
- ▶ Budowa chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej w rejonie ul. Osiedle Krzeptówki Potok,
- ▶ ul. Przewodnika Józefa Krzeptowskiego
- ▶ Modernizacja ul. Zwijacze

Szanowni Państwo,

Pragnę serdecznie podziękować wszystkim, z którymi miałem okazję współpracować jako Burmistrz Miasta Zakopane:

- ▶ w pierwszej kolejności moim Zastępcom Agnieszce Nowak-Gąsienicy, Wiktorowi Łukaszczykowi i Tomaszowi Filarowi, Sekretarzowi Miasta Grzegorzowi Cisło oraz Skarbnikowi Miasta Helenie Mamcarz – za tworzenie i realizowanie wspólnej wizji naszego miasta, za pełne zaangażowanie oraz dzielenie się swoją wiedzą i doświadczeniem, za skuteczność i profesjonalizm, a także otwartość na potrzeby mieszkańców;
- ▶ wszystkim Radnym, którzy wspierali mnie w wielu decyzjach, ale też wnosili swoje cenne pomysły, sugestie, uwagi, a czasem również słowa konstruktywnej krytyki;
- ▶ Naczelnikom Wydziałów, Kierownikom Biur, Dyrektorom miejskich instytucji i Prezesom miejskich spółek oraz wszystkim ich Pracownikom – za podejmowanie trudnych wyzwań, wytrwałą pracę nad realizacją wielu projektów i inwestycji, które zmieniały nasze miasto na lepsze.

Na pozytywne zmiany i sukcesy, jakie Zakopane odniosło w ciągu ostatnich 9 lat, na różnych szczeblach miejskiego samorządu pracował cały sztab ludzi odpowiedzialnych za sprawne funkcjonowanie miasta i jego rozwój. Każda z tych osób dołożyła swoją cegiełkę, za co jestem ogromnie wdzięczny. Była to dla mnie ogromna przyjemność kierować tak kompetentnym i oddanym zespołem.

Dziękuję także Mieszkańcom Zakopanego za zaufanie, jakim mnie obdarzyli oraz za wszystkie słowa wsparcia, inspirujące rozmowy, wspólne pokonywanie trudności i dobrą współpracę.

Szczęść Boże Zakopanemu i jego Mieszkańcom

Leszek Dorula
Burmistrz Miasta Zakopane

Podróżuj komunikacją miejską ZA DARMO!

Jeśli jesteś:

- uczniem zakopiańskiej szkoły podstawowej, zawodowej, średniej lub policealnej, przed ukończeniem 21 roku życia (w okresie od 1 września do 30 czerwca)
- posiadaczem Zakopiańskiej Karty Mieszkańca
- osobą powyżej 70 roku życia (bez względu na miejsce zamieszkania)
- osobą powyżej 65 roku życia (mieszkańcy Zakopanego)
- kierowcą korzystającym z parkingu Parkuj i Jedź

przysługuje Ci 100% ulgi gminnej zgodnie z uchwałą podjętą przez Radę Miasta Zakopane w dniu 7 grudnia 2023 r.

Korzyści wynikające z uchwały:

Zachęcenie dzieci i młodzieży z okolicznych gmin do uczęszczania do przedszkoli i szkół zlokalizowanych na terenie Miasta Zakopane.
Ograniczenie ruchu samochodowego, co w przyszłości przyczyni się do poprawy jakości powietrza.